

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

CLINICA JURIDICĂ UNIVERSITARĂ

Empowered lives.
Resilient nations.

RAPORT DE MONITORIZARE

A Planurilor locale anticorupție la nivelul raioanelor Dondușeni și Fălești

pentru anul 2019

Februarie 2020

Elaborat de I. P. "Clinica Juridică Universitară Bălți" (CJU Bălți) în cadrul Programului de granturi mici pentru monitorizarea alternativă a planurilor anticorupție sectoriale și locale al proiectului „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității în Republica Moldova”, implementat de PNUD Moldova cu suportul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei. Toate opiniile aparțin autorilor și nu reprezintă neapărat poziția oficială a PNUD-Moldova sau a instituțiilor finanțatoare.

CUPRINS

GENERALITĂȚI

SUMAR EXECUTIV

METODOLOGIA APLICATĂ

**PROGRESUL PRIVIND IMPLEMENTAREA PLANURILOR LOCALE
ANTICORUPȚIE:**

- **LA NIVELUL RAIONULUI DONDUȘENI
CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII GENERALE
RECOMANDĂRI**

- **LA NIVELUL RAIONULUI FĂLEȘTI
CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII GENERALE
RECOMANDĂRI**

ANEXE

ABREVIERI

ANI – *Autoritatea Națională de Integritate*

APL – *Administrația publică locală*

AAPL – *Autorități ale Administrației Publice Locale*

CR – *Consiliul raional*

CNA – *Centrul Național Anticorupție*

CJU – *Clinica Juridică Universitară*

PLA – *Planul local anticorupție*

SNIA – *Strategia Națională de Integritate și Anticorupție*

GENERALITĂȚI

Prezentul Raport alternativ este realizat în cel de-al 2-lea an de implementare a Planurilor locale anticorupție ale Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție 2017 - 2020 pentru raioanele Dondușeni și Fălești și reliefează rezultatele monitorizării și evaluării acțiunilor anticorupție realizate de entitățile implementatoare în perioada 1.01.2019 – 31.12.2019.

Strategia Națională de Integritate și Anticorupție 2017 – 2020, adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr. 56 din 30.03.2017¹. este preconizată spre realizare pentru o perioadă de 4 ani, progresul căreia este urmărit prin rapoarte semestriale, anuale, intermediare și finale. Paralel, progresul acțiunilor anticorupție sectoriale și cele locale sunt consemnate prin rapoarte trimestriale și anuale de monitorizare alternativă din partea societății civile.

Opiniile exprimate aparțin autorului și nu reflectă poziția PNUD Moldova cu referire la conținutul documentului. Administrația I.P. „Clinica Juridică Universitară” și Consiliul Administrativ al I.P. „Clinica Juridică Universitară” nu poartă răspundere pentru estimările și opiniile prezentate în cadrul acestei publicații.

Informațiile au fost colectate de către o echipă de monitori/toare: *Raileanu Inna* și *Barbalat Maria* și prelucrate sub aspect analitic de *Tabarcea Olesia*.

Pentru alte detalii, vă rugăm să ne contactați la următoarea adresă: clinicabalti@gamil.com

Adresa de contact:

Mun. Bălți, str. Pușkin 38, corp V, oficiul 511,

Republica Moldova

Telefon de contact: +37323152476

www.clinicajuridica.md

¹ Hotărârea Parlamentului nr.56 din 30.03.2017 privind aprobarea Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020 <http://lex.justice.md/md/370789/>

SUMAR EXECUTIV

Raportul alternativ a fost elaborat de către Clinica Juridică Universitară (CJU) în perioada ianuarie 2020 – februarie 2020, în cadrul Programului de granturi mici pentru monitorizarea alternativă a planurilor anticorupție sectoriale și locale al proiectului „Lupta cu corupția prin consolidarea integrității în Republica Moldova”, implementat de PNUD Moldova cu suportul financiar al Ministerului Afacerilor Externe al Norvegiei. Printre obiectivele de bază ale proiectului se regăsește și dezvoltarea capacităților societății civile și, în special, a tinerilor femei și bărbați, de a se implica în mod eficient în prevenirea corupției și promovarea „toleranței zero” față de corupție, precum și fortificarea sistemului național de integritate prin elaborarea unor rapoarte alternative de monitorizare și evaluare a SNIA.

Obiectivul general al procesului alternativ de monitorizare îl constituie urmărirea progresului privind implementarea Planurilor locale anticorupție la nivelul raioanelor *Dondușeni* și *Fălești* pentru perioada 1.01.2019 - 31.12.2019, la capitolul atingerii indicatorilor, respectării termenilor stabiliți, prin angajamentele asumate în documentele strategice:

- *Planul local anticorupție la nivelul raionului Dondușeni pentru anii 2018-2020, aprobat prin Decizia nr.1/1 din 18 ianuarie 2018 (care se regăsește pe pagina web a Consiliului raional Dondușeni <http://donduseni.md/planul-local-anticoruptie-pe-anii-2018-2020/>) cu 35 de acțiuni incluse;*
- *Planul raional anticorupție pentru anii 2018-2020, aprobat prin Decizia consiliului raional nr. 08/2 din 26.12.2017 (care se regăsește public pe pagina web a Consiliului raional Fălești <http://www.cr-falesti.md/index.php/plan-anticorupt>), cu 31 de acțiuni incluse.*

Rezultatele monitorizării implementării acțiunilor prevăzute în Planul raional anticorupție al raionului Fălești arată că 2 acțiuni sunt realizate (6%), 26 acțiuni sunt parțial realizate (84%) și 3 acțiuni nu sunt realizate (10%). Cu referire la monitorizarea respectării termenilor de implementare a acțiunilor prevăzute în Planul raional anticorupție al raionului Fălești, se constată că majoritatea acțiunilor sunt în desfășurare (93,5%), acestea fiind 29 de acțiuni din Plan și 2 acțiuni sunt cu termenul de implementare depășit (6,5%).

Situația la nivelul raionului Dondușeni este, în principiu, asemănătoare. Rezultatele procesului de monitorizare a implementării acțiunilor prevăzute în Planul local anticorupție al raionului Dondușeni pentru anii 2018 - 2020, atestă că 5 acțiuni sunt realizate (14%), 24 acțiuni sunt parțial realizate (69%) și 6 acțiuni sunt nerealizate (17%). Cu referire la monitorizarea respectării termenilor de implementare a acțiunilor prevăzute în Planul local anticorupție al raionului Dondușeni, se constată că majoritatea acțiunilor sunt în desfășurare (86%), acestea fiind 30 de acțiuni din PLA, 1 acțiune este cu termenul de implementare depășit (3%) și 4 acțiuni au termen de implementare respectat (11%).

Totuși, există progrese la implementarea Planurilor locale (raionale) anticorupție în anul 2019 pentru ambele raioane. Astfel, raionul Fălești înregistrează progrese la capitolul transparența procesului decizional, prin funcționalitatea paginii web a Consiliului raional, dar și prin existența portalurilor web pentru unele din autorități, precum Direcția asistență Socială și Protecția Familiei din raion.

Raionul Dondușeni înregistrează progrese la capitolul acces la informație cu caracter public. Administrația Consiliului Raional Dondușeni depune eforturi în elaborarea Raportului progreselor realizate în implementarea Planului local anticorupție atât semestrial (semestrul I, 2019), cât și anual (Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru perioada anului 2019) și plasarea acestor documente pe pagina web a entității la secțiunea Rapoarte.

METODOLOGIA APLICATĂ

Metodologia aplicată în procesul de monitorizare și elaborarea prezentului Raport corespunde cu recomandările internaționale de monitorizare și evaluare a strategiilor naționale anticorupție, precum Studiul „*Metodologia Monitorizării și Evaluării Implementării Strategiilor Naționale Anti-corupție și a Planurilor de Acțiuni*” realizat de *Inițiativa Regională Anticorupție – RAI*². Astfel, metodologia aplicată conține următoarele metode și instrumente de monitorizare:

- ✓ analiza cadrului legislativ național specific domeniului integrității și anticorupție;
- ✓ analiza documentelor strategice ale entităților implementatoare: planurilor locale/raionale anticorupție și rapoartele publice de progres pentru anul 2019;
- ✓ analiza rapoartelor anuale, semestriale și tematice ale entităților anticorupție;
- ✓ analiza paginilor oficiale ale entităților publice locale și celor de specialitate;
- ✓ analiza mass-media națională și locală/informațiile publice relevante, inclusiv și analiza paginilor web ale instanțelor de judecată naționale (comunicate de presă, note informative, informații privind hotărârile instanțelor de judecată pe cauze de integritate relevante raioanelor țintă);
- ✓ utilizarea metodei „cetățeanului activ” în testarea liniilor fierbinți anticorupție și solicitarea de informații cu caracter public privind indicatorii din planurile anticorupție;
- ✓ chestionarea selectivă a angajaților consiliilor raionale și a primăriilor din toate localitățile din raion;
- ✓ chestionarea selectivă a cetățenilor care au interacționat cu administrația publică locală;
- ✓ contrapunerea datelor din diverse surse publice cu cele solicitate de la entități.

Documente generale consultate în procesul de monitorizare și elaborare a Raportului au fost:

- Strategia națională de integritate și anticorupție pentru anii 2017-2020 adoptată prin Hotărârea Parlamentului nr.56 din 30.03.2017, în vigoare din 30.06.2017, precum și

² Monitoring and evaluation of the implementation of National Anti-corruption Strategies and Action Plans Methodology http://rai-see.org/wp-content/uploads/2015/05/Methodology_on_Monitoring_2015.pdf

anexa 1 – descrierea SNIA, anexa 2 – descrierea planurilor anticorupție și anexa 3 grila de evaluare;

- Raport de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, Perioada de raportare: anul 2017³, elaborat de către Centrul Național Anticorupție;
- Raport de monitorizare și evaluare a implementării SNIA pentru anii 2017-2020, perioada de raportare: semestrul I al anului 2018⁴;
- Raport de monitorizare și evaluare a implementării SNIA pentru anii 2017-2020, perioada de raportare: semestrul I al anului 2019⁵;
- Raport de activitate ianuarie – iunie 2019 al Autorității Naționale de Integritate.

Documente *specifice* consultate în procesul de monitorizare și elaborare a Raportului au fost:

- Raportul cu privire la implementarea planului raional anticorupție pentru anul 2019 la nivelul raionului Fălești (document emis la data de 28 ianuarie 2020 și transmis prin poșta electronică către CJU).
- Răspunsul Secției Economie al CR Fălești cu privire la indicatorii realizați pe Prioritatea 3. *Asigurarea transparenței și prevenirea corupției în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice*, din 20.12.2019.
- Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru semestrul I, anul 2019 al CR Dondușeni.
- Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru perioada anului 2019 (<http://donduseni.md/rapoarte-de-activitate/>), la nivel de raion Dondușeni.
- Actele de constatare emise de către inspectorii de integritate contestate aflate pe rol în instanță de judecată (<http://ani.md/sites/default/files/Activitate%20judiciar%C4%83%2027.01.20.pdf>)

Resursele web consultate:

- site-urile oficiale ale autorităților publice monitorizate: <http://donduseni.md/>, <http://www.cr-falesti.md>;
- site-urile oficiale ale entităților de stat: www.ani.md, www.averye.md, www.interese.md, www.cna.md, www.procuratura.md, www.ombudsman.md

³ Raport de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, Perioada de raportare: anul 2017, elaborat de Centrul Național Anticorupție
https://www.cna.md/public/files/parts/Raport_de_monitorizare_i_evaluare_a_implementarii_SNIA_2017.pdf

⁴ Raport de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, perioada de raportare: I semestru al anului 2018
https://www.cna.md/public/files/Raport_de_monitorizare_a_implementarii_Strategiei_Naionale_de_Integritate_i_Anticorupie_pentru_anii_2017-2020_Perioada_de_raportare_sem_I_2018.pdf

⁵ Raport de monitorizare și evaluare a implementării Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anii 2017-2020, perioada de raportare: I semestru al anului 2019
https://www.cna.md/public/files/Raport_de_monitorizare_a_implementarii_Strategiei_Naionale_de_Integritate_i_Anticorupie_pentru_anii_2017-2020_Perioada_de_raportare_sem_I_2019.pdf

www.instante.justice.md, <https://if.gov.md/>, <https://tender.gov.md/ro/bap>,
<https://app.gov.md/ro>, www.ccrm.md, www.competition.md;

- informația din mass-media, în mod special, presa de investigații și presa locală:
<https://feeds.casata.md/index.php?l=ro&action=localitate&id=3401>; <https://feeds.casata.md/index.php?l=ro&action=raion&id=4300>;
- portalurile web și bazele de date publice: www.avery.md, www.interese.md;
www.declaratii.ani.md; www.moldovacurata.md; www.anticoruptie.md; www.cna.md;
www.procuratura.md; www.zdg.md; www.instante.justice.md; www.csj.md;

Procesul de monitorizare a fost divizat în 2 etape: monitorizarea din oficiu și monitorizarea pe teren.

Monitorizarea implementării planurilor locale anticorupție are la bază urmărirea progresului și gradului de realizare a indicatorilor cantitativi și calitativi, precum și realizarea acțiunilor specifice în termenii stabiliți în documentele strategice la nivelul raionului Dondușeni și raionului Fălești.

Raportul de monitorizare prezintă progresul de implementare a planurilor locale anticorupție pe bază unui format unic pentru ambele raioane, cu evidențierea situațiilor specifice de progres/regres, deficiențelor și dificultăților dar și a realizărilor atinse pe toate acțiunile incluse.

De asemenea, sunt prezentate și constatările chestionării selective a angajaților din cadrul AAPL Dondușeni privind cunoașterea existenței documentului și a conținutului planului local anticorupție la nivel de raion, dar și despre obligațiunile asumate de către entitate în implementarea acestor documente. Atenție deosebită este acordată și percepției fenomenului corupției din partea locuitorilor din raioanele ținte, a satisfacției privind serviciile publice prestate de către APL și a transparenței procesului decizional la nivel de raion. Cu acest scop au avut loc vizite de monitorizare în *8 localități din raionul Dondușeni* (or. Dondușeni, s. Dondușeni, s. Plop, s. Țaul, s. Corbu, s. Tîrnova, s. Briceva, s. Ilenovca) și *10 localități din raionul Fălești* (or. Fălești, s. Răuțel, s. Mărăndeni, s. Ilenuța, s. Pîrlița, s. Pînzăreni, s. Pînzărenii Noi, s. Egorovca, s. Ciuluc, s. Catranîc).

În anexă sunt formularele chestionarelor utilizate în procesul de monitorizare:

Anexa 1. Chestionarea selectivă a angajaților APL de nivel I și II

Anexa 2. Chestionarea selectivă a cetățenilor

PROGRESUL PRIVIND IMPLEMENTAREA PLANURILOR LOCALE ANTICORUPȚIE

Progresului privind implementarea planurilor locale anticorupție pentru perioada anului 2019 este evaluat prin acordarea de calificative „*acțiune realizată*”, „*acțiune nerealizată*” și „*acțiune realizată parțial*” pentru atingerea indicatorilor cantitativi (procentuali sau numerici) și calificative privind respectarea termenelor precum:

- „acțiune în desfășurare” pentru „termenul permanent, cu verificarea semestrială a indicatorilor de progres” și „permanent, cu verificarea anuală a indicatorilor de progres”;
- „termen de implementare respectat sau depășit” pentru „termen fix (de exemplu, trimestrul I, anul 2019; trimestrul IV, anul 2019, etc);
- „termen de implementare respectat, acțiune în desfășurare sau termen de implementare depășit” pentru „termen fix (de ex. trimestru II 2019) și permanent ”

De asemenea, s-a ținut cont și de decizia Grupului de monitorizare asigurat de către Centrul Național Anticorupție privind extinderea categoriilor de calificare a gradului de realizare a acțiunilor. Astfel, calificativele de realizare au fost modificate după cum urmează: „Realizat” - pentru >90% din indicatori realizați, „În proces de realizare” - pentru acțiunile cu indicatorii realizați între 30% - 60% sau indicatorii care presupun realizarea în continuu a acțiunii; „Parțial realizat” - pentru >30% din indicatori realizați, statutul cărora presupune finalizarea activităților pentru termenul stabilit de raportare, „Nerealizat” - pentru <30% din indicatori realizați.

LA NIVELUL RAIONULUI DONDUȘENI

Planul local anticorupție la nivelul raionului Dondușeni pentru anii 2018-2020, aprobat prin Decizia nr.1/1 din 18 ianuarie 2018 (care se regăsește pe pagina web a Consiliului raional Dondușeni) are 35 de acțiuni incluse și structurate, conform planului model de acțiune anticorupție pentru anii 2018-2020, în 5 priorități.

De menționat este că, Planul local anticorupție pentru anii 2018-2020 a Consiliului raional Dondușeni, are indicate ca responsabili de realizare a acțiunilor AAPL de nivel I și AAPL de nivel II, dar de fapt, conform Hotărârii Guvernului nr. 676 din 29.08.2017 privind aprobarea mecanismului de elaborare și coordonare a planurilor sectoriale și locale de acțiuni anticorupție pentru 2018 – 2020, responsabile sunt doar unitățile administrativ – teritoriale de nivel II. Astfel, vom face abstracție de AAPL de nivel I și vom puncta progresele înregistrate de către APL de nivel II și toate subdiviziunile acesteia.

De asemenea, este de menționat că sunt indicate și nume concrete a responsabililor pentru diverse acțiuni în PLA a CR Dondușeni, care, fie nu mai sunt în exercitarea funcției, fie au fost schimbați cu alte persoane. Lista persoanelor responsabile pentru diverse acțiuni din PLA pentru 2018-2020 a CR Dondușeni a fost solicitată prin scrisoare de la CR Dondușeni, în luna septembrie 2019 (răspuns primit în termeni legali).

Prioritatea 1. Consolidarea integrității instituționale a APL prin prisma aplicării corespunzătoare a legislației anticorupție.

Sunt incluse 12 acțiuni, dintre care:

- ✓ 1 acțiune a fost realizată. Acțiunea nr. 12. Crearea și consolidarea unităților de audit intern în cadrul autorității;
- ✓ 8 acțiuni sunt realizate parțial (nr. 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10);
- ✓ 3 acțiuni nerealizate (6, 7, 11). Acțiunea nr. 11. *Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție* nu a fost realizată. Această acțiune prevede indicatorii:
 - *Registrelor riscurilor, care includ și riscurile de corupție;*
 - *Completarea registrului riscurilor cu riscurile de corupție după incidentele de integritate din cadrul entităților publice;*
 - *Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor, elaborat anual.* Acești indicatori nu au fost atinși.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
1.	Asigurarea respectării regimului de incompatibilități de restricții în ierarhie și de limitare a publicității	<p><i>Numărul de cazuri de incompatibilități în cadrul instituțiilor subordonate;</i></p> <p><i>Numărul de sesizări la ANI cu privire la încălcarea regimului de incompatibilități și limitare a publicității;</i></p> <p><i>Numărul de persoane suspendate pentru asemenea încălcări.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Cazuri de incompatibilități în cadrul instituțiilor subordonate pentru anul 2019 nu au fost raportate de către CR Dondușeni. Prin urmare, ANI nu are în instrumentare cazuri de incompatibilitate, fapt confirmat prin sursele publice www.ani.md, Raportul de activitate ianuarie – iunie 2019 al Autorității Naționale de Integritate, presa națională în care nu s-au regăsit informații privind pretensele situații de incompatibilități, dar și constatări ale acestora. Nici în instanțele de judecată nu se află pe rol dosare cu obiectul cauzei legate de incompatibilitate în conformitate cu Actele de constatare emise de către inspectorii de integritate contestate aflate pe rol în instanță de judecată.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de	Gradul de

			realizare	realizare
2	Asigurarea respectării regimului declarării averilor și intereselor personale	<p><i>Numărul de agenți publici angajați/ numiți/cu mandatele validate pe parcursul anului și numărul de declarații depuse în momentul angajării/ numirii /validării mandatului</i></p> <p><i>Numărul total de agenți publici angajați/numiți/cu mandatele validate care activează în entitatea publică pe parcursul anului și numărul de declarații depuse anual</i></p> <p><i>Numărul de agenți publici ale căror mandat/raporturi de muncă sau de serviciu au încetat pe parcursul anului și numărul de declarații depuse la încetarea mandatului/raporturilor de muncă sau de serviciu pe parcursul anului respectiv.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Consiliul Raional Dondușeni are elaborat și este funcțional Registrul electronic al declarațiilor de avere și intereselor personale. Conform Raportului progreselor pentru anul 2019, numărul de declarații de avere și interese depuse în anul 2019 este 94 de declarații, dintre care 1 declarație este depusă la momentul angajării și 93 de declarații de avere și interese personale sunt depuse anual de către agenți publici angajați/numiți/cu mandatele validate care activează în entitatea publică. Zero declarații au fost depuse la încetarea mandatului/raporturilor de muncă sau de serviciu pe parcursul anului respectiv. Pe când, conform răspunsului CR Dondușeni (specialistului principal cu atribuții în resurse umane, responsabil de evidența registrelor deținute de către autoritatea publică) la Interpelarea CJU cu privire la tipul de registre și numărul de cazuri înregistrate în acestea sunt indicați 156 de subiecți de declarare a averii și a intereselor personale pentru CR Dondușeni. De fapt, aceste cifre, cu referire la numărul de subiecți de declarare a averii și a intereselor personale sunt destul de confuze, pe motiv că, în listă se păstrează și acei subiecți care au fost concediați, suspendați și chiar decedați, cu indicarea statutului actual al acestora. Astfel, numărul de subiecți din Registrul de declarații și interese și numărul de declarații depuse anual nu corespund și urmează a fi verificate din sursa ANI.

De asemenea, și Primăria orașului Dondușeni are elaborat și este funcțional Registrul electronic al declarațiilor de avere și intereselor personale, care conține (conform răspunsului la interpelarea CJU privind registrele deținute de entitate și numărul de

declarații depuse), 30 de subiecți de declarare a averii și a intereselor personale, fără a fi indicat numărul exact de declarații depuse la ANI în anul 2019. Potrivit portalului www.ani.md, la secțiunea www.declaratii.ani.md (<https://declaratii.ani.md/searchDeclarations/index>), pot fi vizualizate declarațiile de averi și interese personale din partea reprezentanților AAPL de nivel II și AAPL de nivel I din tot raionul Dondușeni într-un număr de 214 declarații depuse în anul 2019.

Pagina web a CR are o secțiune/rubrică separată, destinată declarațiilor de avere ale subiecților, doar că, această secțiune nu este completată și nu are încărcate declarații de avere.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
3	Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului	<p><i>Numărul conflictelor de interese declarate;</i></p> <p><i>Numărul conflictelor soluționate în cadrul entităților publice;</i></p> <p><i>Numărul conflictelor de interese sesizate la ANI;</i></p> <p><i>Numărul actelor de constatare ale ANI cu privire la conflictele de interese.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Raportul de progres pentru anul 2019 al CR Dondușeni prezintă indicatori de progres cu cifra zero pentru numărul de conflicte de interese declarate, soluționate, sesizate și numărul de acte de constatare de către ANI a conflictelor de interese. Din informația prezentată în răspunsul CR Dondușeni cu privire la numărul de cazuri declarate și înregistrate în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese deținut de către CR Dondușeni este zero.

Pe când, din răspunsul Primăriei or. Dondușeni, Registrul declarațiilor privind conflictele de interese are înregistrat 1 conflict de interese, care a fost soluționat în cadrul entității și nu se regăsește în lista actelor de constatare ale ANI.

Sesizări pe conflicte de interese pe reprezentanții autorităților publice din cadrul CR Dondușeni nu sunt înregistrate la ANI.

Cu toate astea, ANI publică pe pagina sa web, la data de 17 decembrie 2019, un comunicat de presă cu privire la constatarea conflictului de interese în privința „*ex-primar al unui sat din raionul Dondușeni nu a declarat și nu a soluționat în termenul și modul stabilit conflictele*

de interese în care s-a aflat în perioada mai 2012 – aprilie 2017” (extras din comunicat), informație care apare în presa națională pe mai multe portaluri de știri (cu sursa originală www.ani.md).

Consiliului raional Dondușeni prezintă în Raportul progreselor pentru anul 2019 elaborarea și menținerea Registrului de evidență a avertizărilor despre posibile ilegalități comise în cadrul direcțiilor, secțiilor din subordine, pe când în răspunsul secției de resurse umane al CR Dondușeni se precizează că astfel de registru nu este creat, ci doar este în curs de elaborare.

Un ultim indicator din Acțiunea 4 este publicarea registrelor de evidență a cadourilor pe paginile web a entităților publice. Aici se creează o confuzie cu privire la ce fel de informație este obligatorie de a fi publicată: 1) Modelul registrului elaborat, cu tipul de informație care conține și datele care trebuie să fie colectate sau 2) Registrul de evidență a cadourilor cu informațiile actualizate despre cadourile și valoarea acestora. De asemenea, atingerea acestui indicator devine imposibilă pentru unele din subdiviziuni, din cauza că nu toate entitățile publice au pagini web.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
5	Asigurarea neadmiterii, denunțării și tratării influențelor necorespunzătoare	<p><i>Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate, soluționate în cadrul entităților publice.</i></p> <p><i>Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate la CNA și și alte autorități.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Registrul de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare în cadrul CR Dondușeni nu este elaborat (conform răspunsului la solicitatoarea de informații din partea CJU către CR Dondușeni privind registrele deținute și înscrisurile în acestea). Raportul de progres nu conține această informație, ci prezintă indicatorii cantitativi la zero.

Cazuri de influență necorespunzătoare în cadrul entităților publice pentru anul 2019 nu au fost raportate/denunțate/înregistrate de către CR Dondușeni și nici transmise către CNA și alte autorități. Nici în instanțele de judecată nu se află pe rol dosare cu obiectul cauzei legate de influențe necorespunzătoare, potrivit portalului național al instanțelor din țară.

Nr.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi
-----	----------	------------------------	--------------

crt.			Termenul de realizare	Gradul de realizare
6	Asigurarea neadmiterii și denunțării manifestărilor de corupție; protecția avertizorilor de integritate	<p><i>Numărul manifestărilor de corupție denunțate de către agenții publici conducătorilor entităților publice și agențiilor anticorupție.</i></p> <p><i>Numărul avertizărilor de integritate depuse în cadrul entităților publice.</i></p> <p><i>Numărul avertizărilor de integritate transmise la CNA.</i></p> <p><i>Numărul avertizorilor de integritate supuși protecției</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată
7	Asigurarea intoleranței față de incidentele de integritate	<p><i>Numărul de sancțiuni disciplinare aplicate în cadrul entităților publice în legătură cu incidentele de integritate admise de agenții publici.</i></p> <p><i>Numărul sesizărilor depuse de către conducătorii entităților publice la autoritățile anticorupție cu privire la incidentele de integritate ce constituie infracțiuni și contravenții.</i></p> <p><i>Numărul de suspendări din funcții ale agenților publici inculpați pentru infracțiuni de corupție sau conexe corupției.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată
11	Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție	<p><i>Registrele riscurilor, care includ și riscurile de corupție, elaborate.</i></p> <p><i>Completarea registrului riscurilor cu riscurile de corupție după incidentele de integritate din cadrul entităților publice.</i></p> <p><i>Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor, elaborat anual.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată

Acțiunile 6, 7 și 11 din PLA sunt în desfășurare, având indicatori doar cantitativi de progres, ceea ce face dificilă descrierea progresului propriu zis, or progres ar fi numărul crescut de cazuri denunțate și transmise către CNA, or progresul ar reieși din „asigurarea neadmiterii manifestărilor de corupție” prin prevenire, rezultatul fiind un număr minim/zero de cazuri înregistrate. De asemenea, asigurarea protecției avertizorilor are un caracter cantitativ, referindu-se doar la numărul de avertizori supuși protecției și nicidecum la impactul, de facto, al procedurii de protecție asupra avertizorilor de integritate.

Consiliul raional Dondușeni nu are elaborate registrele: Registrul de evidență a avertizărilor despre posibilele ilegalități comise și Registrul riscurilor de corupție. *Prin urmare, raportarea cantitativă la zero a indicatorilor, este rezultat al inexistenței documentului/registrului în care s-ar ține evidența, ci nu reflectă situația, de fapt, situația existenței sau lipsei unor atare cazuri.*

Acțiunile 6, 7 și 11 sunt calificate ca fiind nerealizate, dar în proces de desfășurare, dat fiind faptul că, nu au un termen de realizare fix și sunt în bază permanentă. De asemenea, CR Dondușeni indică în Raportul de progres pentru anul 2019 faptul că Regulamentul privind organizarea activităților de denunțare a manifestărilor de corupție este în proces de elaborare.

Cu toate acestea, CR Dondușeni, depune efort în prevenirea actelor de corupție și apariția posibilelor ilegalități în sfera educației. În scopul reducerii actelor de corupție în fiecare instituție este actualizat ordinul cu referire la colectarea ilicită de bani de la elevi și părinți. În preajma examenelor de absolvire se reactualizează ordinul cu referire la interzicerea colectării ilicite de bani în legătură cu desfășurarea examenelor. Acest ordin se afișează pe panourile informative din fiecare instituție de învățământ (raportează CR Dondușeni).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
8	Asigurarea respectării accesului la informații de interes public	<p><i>Persoanele responsabile de accesul la informații de interes public, desemnate în cadrul autorității.</i></p> <p><i>Numărul de solicitări de acces la informații, transmise anual entității publice.</i></p> <p><i>Numărul de refuzuri de acces la informații.</i></p> <p><i>Numărul contestațiilor depuse anual în instanța de judecată împotriva refuzului entității</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

		<p><i>publice de a oferi acces la informații.</i></p> <p><i>Numărul de hotărâri adoptate anual de instanțele de judecată privind obligarea entității publice de a oferi informațiile solicitate.</i></p>		
--	--	--	--	--

Acțiunea 8 înregistrează progres, fapt care, este și rezultat al răspunsurilor primite de către CJU la interpelări și la solicitări de informații cu caracter public de la CR Donușeni. Accesul la informația publică solicitată a fost asigurat și prin respectarea termenelor legali de furnizare a informațiilor către solicitant, inclusiv, prin utilizarea diverselor căi de transmitere a răspunsurilor (prin poștă și prin poșta electronică).

Este desemnată o persoană responsabilă de acces a publicului la informațiile publice, care, de fapt, corespunde cu persoana care execută solicitările de acces la informații.

Sunt înregistrate zero refuzuri de acces la informații. În instrumentarea instanțelor naționale de judecată nu se află contestații cu obiectul refuzului de acces la informații (conform portalului <https://www.instante.justice.md/>).

Nr. crt	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
9	Asigurarea implementării și respectării normelor de etică și deontologie	<p><i>Adoptarea codurilor de etică și deontologie pentru entitățile publice/subdiviziunile care nu au astfel de coduri.</i></p> <p><i>Planurile anuale de instruire, inclusiv de instruire continuă, aprobate.</i></p> <p><i>Numărul de instruirii și de agenți publici instruiți cu privire la normele de etică și deontologie.</i></p> <p><i>Numărul de cazuri de încălcare a normelor de etică și deontologie, sancționate disciplinar.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 9 înregistrează progres, iar calificativul acțiune realizată parțial este atribuit pe măsură ce această acțiune are caracter permanent. Codul de Conduită este aprobat prin Decizia Consiliului raional nr.1/36 din 29.03.2019, indicator realizat.

La nivelul direcțiilor și instituțiilor de învățământ este instituit Consiliul de Etică, care monitorizează activitatea consilierilor. Consiliul raional raportează funcționalitatea Consiliului de Etică Raional prin reacția la plângerile depuse. Astfel, în cadrul Consiliului de Etică raional în 2019 au fost analizate 2 cazuri: cu referire la acțiunile pretins a fi ilegale ale unor cadre didactice și manageriale -1 caz; cu referire la abuz asupra copilului -1 caz.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
12	Crearea și consolidarea unităților de audit intern în cadrul autorității	<i>Unitate de audit intern creată și funcțională.</i> <i>Cartela de audit intern, planul strategic și planurile anuale ale activității de audit, aprobate de către entitatea publică.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată

Termenul de realizare al acțiunii 11 este trimestrul II, anul 2019, care are prevăzut indicatorul: Crearea unității de audit și funcționalitatea acesteia. Unitatea de audit intern a fost creată în anul 2017 prin Dispoziția nr. 33-p din 28.02.2017. Astfel, indicator relevant ar fi doar funcționalitatea unității de audit intern, prin crearea de documente interne care ar asigura buna funcționare și aplicabilitate a acestora.

Consiliul Raional raportează elaborarea și aprobarea documentelor interne precum: planul strategic și planul anual, întocmirea a 2 rapoarte de audit intern (pentru anii 2018 și 2019).

Prioritatea 2. Gestionarea patrimoniului public local în condiții de legalitate, transparență și eficiență, are incluse 6 acțiuni, dintre care:

- ✓ 1 acțiune este realizată (nr. 16);
- ✓ 3 acțiuni sunt parțial realizate (nr. 13, 14, 18);
- ✓ 2 acțiuni sunt nerealizate (nr. 15, 17).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare

13	Asigurarea gestionării transparente și responsabile a patrimoniului public și a asistenței externe	<p><i>Numărul bunurilor patrimoniului public local înregistrate și evaluate.</i></p> <p><i>Informația privind gestionarea patrimoniului entităților publice publicată.</i></p> <p><i>Informația privind atragerea și gestionarea asistenței externe, publicată.</i></p> <p><i>Numărul informațiilor privind planificarea și administrarea lucrărilor de construcții publicate pe pagina web.</i></p> <p><i>Rapoartele entității publice care a atras fonduri externe cu privire la rezultatul (performanța) obținut în urma acestei asistențe.</i></p> <p><i>Planurile anuale și trimestriale de achiziții publice ale entității publice, publicate pe pagina web oficială.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial
14	Asigurarea transparenței în procesul de administrare și gestionare a bunurilor patrimoniului public local	<p><i>Numărul anunțurilor privind desfășurarea licitațiilor de vânzare/locatiune/arendă a bunurilor patrimoniului public local publicate în termeni rezonabili, inclusiv pe pagina web a APL.</i></p> <p><i>Numărul informațiilor cu privire la rezultatele licitațiilor/concursurilor/negocierilor de vânzare/locatiune/arendă a bunurilor patrimoniului public local aduse la cunoștința publicului prin intermediul panourilor informative, paginii web a APL.</i></p> <p><i>Numărul audierilor/dezbaterilor/consultărilor publice pe subiecte privind gestionarea</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

		<p><i>patrimoniului public organizate.</i></p> <p><i>Numărul persoanelor care au solicitat îmbunătățirea condițiilor de trai și/sau atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit.</i></p> <p><i>Numărul actelor normative și deciziilor APL pe subiecte privind gestionarea patrimoniului public publicate în presa locală.</i></p>		
--	--	--	--	--

Acțiunile 13 și 14 au o multitudine de indicatori propuși pentru atingere. Astfel, reieșind din complexitatea acestora, acțiunile sunt calificate ca fiind în desfășurare și realizate parțial (atingerea indicatorilor urmează în bază permanentă), dar cu certitudine, acțiunile înregistrează progres.

Sursa principală de verificare (conform PLA) este pagina web a entității, unde sunt plasate informații privind numărul anunțurilor de desfășurare a licitațiilor de vânzare/locățune/arendă a bunurilor patrimoniului public local publicate (2 anunțuri identificate), rezultatele acestor licitații (2 anunțuri identificate).

Consiliul Raional Dondușeni face publice regulat, prin plasarea pe pagina web a entității, planurile anuale și trimestriale de achiziții publice (documente originale în varianta scanată), precum și informația privind numărul audierilor/dezbaterilor/consultărilor publice pe subiecte privind gestionarea patrimoniului public organizate. Într-o auto evaluare a gradului de publicare a planurilor anuale și trimestriale de achiziții publice, CR Dondușeni raportează 95% de publicare a informațiilor privind gestionarea patrimoniului public.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
15	Elaborarea, adoptarea și publicarea Regulamentului intern de gestionare a patrimoniului public local	<p><i>Regulament intern de gestionare a patrimoniului public local elaborat, aprobat și publicat.</i></p> <p><i>Desemnarea persoanei responsabile de administrarea și gestionarea patrimoniului</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată

		<i>public și publicarea datelor de contact.</i>		
--	--	---	--	--

Termenul de realizare a acțiunii 15 este trimestrul IV, anul 2018. Acțiunea are termen depășit și este nerealizată. *Regulament intern de gestionare a patrimoniului public local* nu a fost elaborat, iar conform raportului anual de progres pentru anul 2019, CR Dondușeni anunță că documentul este în proces de elaborare.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
16	Delimitarea și înregistrarea tuturor terenurilor în terenuri proprietate publică a statului și terenuri proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv a terenurilor ce țin de domeniul public sau cel privat	Registru al terenurilor proprietate publică elaborat, aprobat, actualizat permanent și publicat. Numărul terenurilor – proprietate publică delimitate și înregistrate în Registru.	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată

Acțiunea 16, reieșind din tipul indicatorilor (elaborarea registrului și completarea acestuia) are grad de realizare mai mare de 90 %, deoarece registrul este elaborat (informații preluate din raportul de progres anual al CR Dondușeni și confirmate prin răspunsul Serviciului Funciar Cadastru) și 90 de terenuri proprietate publică sunt înregistrate. Dat fiind faptul că, acțiunea poartă un caracter permanent, acesteia i se atribuie calificativul „acțiune realizată”, dar care continuă, fiind în desfășurare.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare

17	Elaborarea, adoptarea și publicarea Regulamentului cu privire la atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit	Regulamentul cu privire la atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit elaborat, adoptat și publicat pe pagina web a APL	Termen depășit	Acțiune nerealizată
----	--	--	----------------	---------------------

Consiliul raional Dondușeni raportează realizarea Acțiunii 17, încă în raportul anual de progres al PLA pentru anul 2018. Potrivit surselor de verificare, Regulamentul cu privire la atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit nu a fost elaborat, respectiv nu este adoptat și publicat pe pagina web a APL

Termenul de realizare al acțiunii conform PLA este trimestrul III, 2018. Din aceste considerente, acțiunea este calificată ca nerealizată și cu termen depășit.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
18	Instruirea specialiștilor în domeniul administrării și gestionării patrimoniului public	<i>Numărul persoanelor instruite.</i> <i>Numărul cursurilor de instruire.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Planul local anticorupție nu prevede surse de verificare la aceste acțiuni. Din aceste considerente, a fost aplicată chestionarea selectivă a funcționarilor din cadrul CR, inclusiv și a specialiștilor în domeniul administrării și gestionării patrimoniului public. Drept rezultat al chestionării, au fost identificate 2 persoane, care au menționat participarea la cursurile de instruire în domeniu. Conform raportului de progres pentru anul 2019, CR Dondușeni raportează 3 cursuri de instruire și 3 persoane instruite. Aceste informații nu dau claritatea, câte persoane au participat la fiecare curs: fie că au participat cate 1 persoana la câte 1 curs, fie că toate 3 persoane au participat la 1 curs. Cu toate acestea, acțiunea este în progres și este în desfășurare.

Prioritatea 3. Asigurarea transparenței și prevenirea corupției în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice, care are incluse 8 acțiuni, dintre care:

- ✓ 2 acțiuni sunt realizate (nr. 19, 21).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
19	Corelarea procesului de achiziții cu planurile de dezvoltare a localității, antrenarea societății în procesul de identificare a necesităților, evitarea achizițiilor inutile și neplanificate	<i>Bugetul consultat înainte de aprobare, elaborat.</i> <i>Planul de achiziții elaborat și publicat pe pagina web a instituției.</i> <i>Achizițiile efectuate conform planului de achiziții.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată
21	Reglementarea internă a procesului de achiziții publice	<i>Ordinul intern privind activitatea grupului de lucru ca specificarea comprehensivă a drepturilor și responsabilităților fiecărui membru este elaborat și aprobat.</i>	Termen respectat	Acțiune realizată

Este elaborat și publicat pe pagina entității Planul de achiziții publice pentru anul 2019. Planul de achiziții a fost realizat, procedurile pentru achizițiile publicate au fost respectate, sursa de verificare principală fiind pagina web a entității.

Realizarea acțiunii 21 este raportată de către CR Dondușeni pentru anul 2018, având termenul de realizare trimestrul II, anul 2018.

Menționăm că, evaluarea progresului pentru acțiunile legate de sectorul achizițiilor publice este realizat în limita indicatorilor prezenți în Planul local anticorupție (nivelul de realizare al indicatorilor și analiza surselor de verificare) și nu reprezintă o analiza a procesului de achiziții la toate etapele ale acestuia.

- ✓ 6 acțiuni sunt realizate parțial (20, 22, 23, 24, 25, 26), dat fiind faptul că, sunt acțiuni cu termen de realizare permanent și colectarea indicatorilor are loc în bază continuă.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul	Gradul de

			de realizare	realizare
20	Asigurarea transparenței în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice	<p><i>Numărul anunțurilor de intenție. publicate în Buletinul Achizițiilor Publice (BAP) și pe pagina web a Agenției Achiziții Publice (AAP).</i></p> <p><i>Rezultatele/anunțurile de atribuire, publicate pe pagina web a APL.</i></p> <p><i>Numărul anunțurilor publicate în presa locală și regională.</i></p> <p><i>Rapoartele anuale și semestriale privind executarea contractelor de achiziții publice elaborate și publicate pe pagina web a APL.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial
22	Consolidarea procesului de monitorizare a executării contractelor și efectuarea modificărilor în contracte	<p><i>Persoana responsabilă de monitorizarea procesului de executarea a contractelor desemnată.</i></p> <p><i>Rapoartele de monitorizare sunt prezentate lunar grupului de lucru pentru achiziții.</i></p> <p><i>Numărul acordurilor de modificare a contractelor din numărul totalul de acorduri adiționale semnate examinate și aprobate de grupul de lucru.</i></p> <p><i>Numărul contractelor neperformante examinate în ședință grupului de lucru, cu luarea deciziilor în contextul acestora.</i></p> <p><i>Valoarea penalităților aplicate.</i></p> <p><i>Numărul de sesizări a organelor competente.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunile 20 și 22 sunt acțiuni în desfășurare, cu progres vădit, dat fiind faptul că indicatorii sunt foarte complecși și multipli.

Este desemnată o persoană responsabilă de monitorizarea procesului de executarea a contractelor (specialist principal din cadrul Secției Economie), care nu corespunde cu persoana responsabilă din PLA Dondușeni pentru realizarea acțiunilor legate de monitorizarea executării contractelor. Secția Economie raportează 10 acorduri de modificare a contractelor din numărul totalul de acorduri adiționale semnate examinate și aprobate de grupul de lucru.

Numărul achizițiilor publice publicate în Buletinul Achizițiilor Publice corespunde cu numărul achizițiilor publice publicate pe pagina web al Agenției Achiziții Publice (13 publicații) și raportate de către CR Dondușeni în Raportul anual de progres. Consiliul raional Dondușeni publică cu regularitate anunțurile de achiziții pe [www.achizitii.md\(https://achizitii.md/ru/public/tender/list?q=raport%20de%20achizi%C8%9Bii%20Dondu%C8%99eni&fbclid=IwAR1-FtTZdalQ0ie73Dy7RdQgQLsDRAdVhhT0fVor9kwA1FDIYfeNjwMtv8\)](https://achizitii.md/ru/public/tender/list?q=raport%20de%20achizi%C8%9Bii%20Dondu%C8%99eni&fbclid=IwAR1-FtTZdalQ0ie73Dy7RdQgQLsDRAdVhhT0fVor9kwA1FDIYfeNjwMtv8). Cu toate acestea, pagina web a Consiliului Raional Dondușeni nu are plasate toate informațiile privind procesul de achiziții și rezultatele acestuia.

Anunțuri de achiziții publice în presa locală și raională nu au fost găsite și nici nu sunt raportate de către CR Dondușeni, chiar dacă acesta este un indicator prezent în PLA pentru acțiunea 20 (indicator nerealizat).

Nr crt	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
23	Încurajarea participării societății în componența grupului de lucru prin crearea unei liste de ONG-uri care vor primi înștiințări la anunțarea achizițiilor și includerea în componența grupului de lucru pentru achiziții a reprezentanților societății civile	<p><i>Registrul de evidență a cererilor parvenite de la societatea civilă întocmit.</i></p> <p><i>Numărul cererilor de includere în componența grupului de lucru pentru achiziții din partea societății civile.</i></p> <p><i>Numărul reprezentanților societății civile incluși în componența grupului de lucru pentru achiziții.</i></p> <p><i>Numărul procedurilor de achiziție, la care au participat reprezentanții societății civile în calitate</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

		<i>de membri ai grupului de lucru pentru achiziții.</i>		
--	--	---	--	--

În conformitate cu Raportul anual de progres de implementare a PLA pentru 2018 – 2020 și răspunsul acordat la solicitările de informații privind deținerea Registrului de evidență a cererilor parvenite din partea societății civile, un atare registru este elaborat. În anul 2019 nu sunt cereri parvenite din partea societății civile (registru a fost consultat fizic în procesul de monitorizare).

Potrivit sursei de verificare (pagina web a entității), din postările cu privire la întrunirea grupului de lucru pentru achiziții publice sunt identificați 2 reprezentanți ai societății civile în componența grupului de lucru pentru anul 2018. Activismul/participarea membrilor din partea societății civile în componența grupului de lucru pentru achizițiile publice în anul 2019 este scăzută.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
25	Prevenirea concurenței neloiale în achizițiile publice	<p><i>Numărul de participări a membrilor grupului de lucru pentru achiziții informați la instruirii privind regulile de combatere a concurenței neloiale în procesul de achiziție publică.</i></p> <p><i>Numărul mediu de operatori economici participanți la o procedura de achiziție publică.</i></p> <p><i>Numărul procedurilor anulate din lipsa concurenței/ofertelor.</i></p> <p><i>Numărul contestațiilor depuse privind procedurile de achiziție desfășurate de APL.</i></p> <p><i>Numărul de încălcări constatate/Măsurile întreprinse în vederea înlăturării încălcărilor</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

		<i>constatate.</i> <i>Numărul sesizărilor depuse de către APL la Agenția Achiziții Publice, Consiliul Concurenței, Centrul Național Anticorupție.</i>		
--	--	--	--	--

Acțiunea de prevenire a concurenței neloiale în achizițiile publice are indicatori doar cantitativi și progresul acestei acțiuni este dificil de constatat. Astfel, acțiunea este în desfășurare și indicatorii cantitativi pe numărul de sesizări depuse către Agenția Achiziții Publice, Consiliul Concurenței și Centrul Național Anticorupție sunt la zero (în conformitate cu Raportul anual de progres și cu sursele de verificare ale instituțiilor).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
26	Instruirea specialiștilor în achiziții publice, a membrilor grupului de lucru pe achiziții din cadrul APL	<i>Numărul specialiștilor, membrilor grupului de lucru pe achiziții instruiți.</i> <i>Numărul instruirilor de care a beneficiat fiecare specialist în achiziții publice și membru al grupului de lucru.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 26. Instruirea specialiștilor în achiziții publice, a membrilor grupului de lucru pe achiziții din cadrul APL, este acțiune în progres, constatată din surse de verificare (pagina web a CR Dondușeni). Acest rezultat se datorează eforturilor de organizare a instruirilor, în bază permanentă, în domeniul achizițiilor publice pe toate etapele ale acestora de către Agenția Achiziții Publice, cu deplasarea către entitatea solicitantă. Cu toate acestea, în Raportul anual de progres pentru anul 2019, CR Dondușeni raportează cu cifra zero numărul de specialiști din grupul de lucru pentru achiziții publice și numărul de instruirii zero. Pe când, pe portalul entității este plasată noutatea din 26 iulie 2019 privind instruirea tuturor specialiștilor din secția Economie care au tangență cu achizițiile publice. Această instruire este trecută și în Planul de instruire a Agenției Achiziții Publice pentru luna iulie, cu indicarea AAPL Dondușeni în calitate de entitate participantă.

Prioritatea 4. Sporirea calității serviciilor publice printr-un management eficient al resurselor umane, care are incluse 4 acțiuni, dintre care:

- ✓ Toate 4 acțiuni sunt realizate parțial (nr. 27, 28, 29, 30).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
27	Asigurarea angajării și promovării agenților publici pe bază de merit și de integritate profesională	<p><i>Numărul de agenți publici angajați prin concurs sau prin transfer de la alte entități publice.</i></p> <p><i>Numărul de anunțuri privind lansarea concursurilor de ocupare a funcțiilor publice publicate pe portalul.</i></p> <p><i>Numărul cazierelor de integritate solicitate de entitățile publice la angajare.</i></p> <p><i>Numărul de contestații depuse împotriva rezultatelor concursurilor organizate.</i></p> <p><i>Numărul de agenți publici angajați/reconfirmați în funcții ca urmare a verificării conform Legii nr. 271/2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial
28	Asigurarea condițiilor și încurajarea participării în cadrul instruirilor, programelor de dezvoltare profesională pentru agenții publici și aleșii locali (domeniul de specialitate, integritate anticorupție)	<p><i>Numărul agenților publici și aleșilor locali care a beneficiat de programe de dezvoltare profesională.</i></p> <p><i>Numărul instruirilor, programelor de dezvoltare profesională de care a beneficiat un agent public, ales local pe durata unui an.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiunile realizate parțial

29	Evaluarea permanentă a performanțelor personalului	<i>Comisie de evaluare a personalului creată.</i> <i>Număr chestionare elaborate.</i> <i>Numărul evaluărilor efectuate.</i> <i>Numărul funcționarilor supuși evaluării.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiuni realizate parțial
30	Instituirea unui mecanism de evidență a reclamațiilor cetățenilor privind calitatea serviciilor publice prestate	<i>Boxă pentru reclamații instalată în cadrul APL.</i> <i>Rubrică pentru reclamații disponibilă pe pagina web a APL.</i> <i>Numărul cetățenilor nemulțumiți de calitatea serviciilor publice prestate;</i> <i>Numărul problemelor depistate.</i> <i>Raport privind evoluția calității serviciilor publice în viziunea cetățenilor/beneficiarilor elaborat și publicat.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiuni realizate parțial

Pe pagina web a entității se regăesc anunțuri de angajare și de selectare în diverse funcții în cadrul entităților (concurs de ocupare a locurilor vacante (4 anunțuri), loc vacant de asistent social în cadrul entității, rezultatele concursului de angajare ș.a), ca urmare, au fost realizate 4 angajări în baza rezultatelor concursurilor publice (informații de la secția resurse umane). Nici un rezultat al concursurilor de angajare nu a fost contestat.

Boxa pentru reclamații este instalată în cadrul APL Dondușeni și în toate APL-urile de nivel I din raion, vizitate în procesul de monitorizare (22 de localități din raionul Dondușeni au Primării). Reclamații pe serviciile publice nu au fost raportate și nici nu sunt înregistrate. Dar, cu toate acestea, lipsește o rubrică pentru reclamații disponibilă pe pagina web a APL, lipsește un număr de telefon anti corupție pe pagina web, care ar permite cetățenilor să denunțe pretinsele ilegalități sau să avertizeze despre actele de corupție.

Nu a fost elaborat Raportul privind evoluția calității serviciilor publice în viziunea cetățenilor/beneficiarilor (serviciilor publice).

În scopul identificării percepției populației a eforturilor depuse de către Consiliul raional Dondușeni în asigurarea transparenței activității sale și implementării PLA, CJU a realizat (septembrie 2019 – ianuarie 2020) 1) chestionarea selectivă a funcționarilor

din AAPL de nivel II și nivel I din raionul Dondușeni pe subiectul cunoașterii despre PLA și despre conținutul acestuia (59 de funcționari), 2) chestionarea aleatorie a cetățenilor care au accesat serviciile publice prestate de către AAPL privind gradul de satisfacție a acestor servicii și gradul de evoluție a calității serviciilor prestate (182 de cetățeni chestionați) și 3) chestionarea aleatorie a cetățenilor din raionul Dondușeni (8 localități care au Primărie) pe subiectul accesării serviciilor publice prestate de către AAPL de nivel II, corupției și satisfacția privind serviciile publice prestate de entități (80 de cetățeni).

În rezultatul chestionării aleatorii a cetățenilor din orașul Dondușeni, privind satisfacția de serviciile publice oferite de către AAPL Dondușeni (Anexa 1. Chestionar anonim pentru cetățenii din raionul Dondușeni, întrebarea nr.5), cetățenii s-au arătat, în general, satisfăcuți de serviciile publice prestate, cu un grad de satisfacție „înalt/da” din partea a 112 de cetățeni/61,5% (din numărul total de 182 de persoane chestionate care au avut tangență cu AAPL de ambele nivele). Calificativul „scăzut/nu”, au acordat 50/27,5% de cetățeni și 20/11% de cetățeni au preferat să se abțină de la răspuns. Ba chiar, o persoană a spus că este ”foarte mulțumită” de serviciile și de lucrul Consiliului Raional, fără a indica ocupația, locul de muncă și nici situațiile în care a interacționat cu entitatea.

În privința evoluției calității serviciilor publice (același chestionar, întrebarea nr. 10), cetățenii consideră o evoluție medie, dar care înregistrează progres în 2019, fără a acorda argumente în suportul afirmațiilor. 48% consideră că evoluția calității serviciilor este în creștere, 37% s-au abținut și 15% consideră că evoluția calității serviciilor publice prestate de către AAPL de nivel II este scăzută.

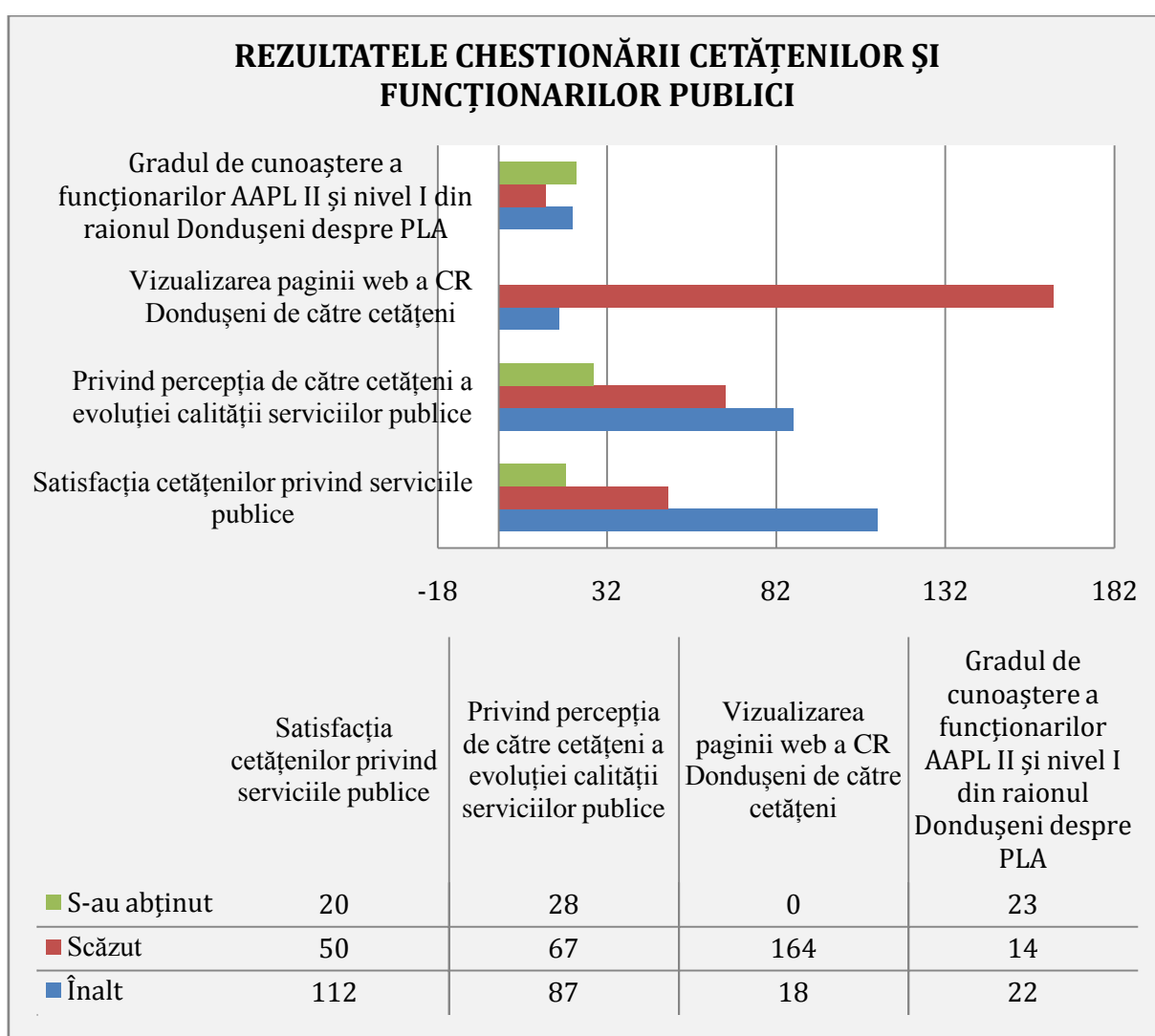
90% (164 de persoane) dintre cei chestionați au răspuns că nu vizitează pagina web a Consiliului raional Dondușeni și nu o folosesc ca sursă de informare privind activitatea Consiliului și nici măcar ca sursă de informare despre locurile de muncă vacante în cadrul AAPL din raion. Categoria de vârstă a celor chestionați fiind diversă: tineri (16%), vârstă medie între 40 – 60 ani (49%), persoane cu vârsta 60+ (35%). 99,9% dintre cei chestionați nu cunosc despre existența Planului.

Rezultatele chestionării au mai arătat că gradul de cunoaștere despre existența PLA și despre conținutul acestuia de către funcționarii AAPL de nivel II și nivel I din raionul Dondușeni este unul mediu, dat fiind faptul că, mai mult de 40 de procente dintre cei chestionați au decis să se abțină de la orice comentarii legate de subiectul PLA. Totuși, au răspuns cu fermitate că cunosc despre PLA și au mai citat din conținutul documentului 38% dintre cei chestionați și doar 9% au răspuns că nu au auzit despre PLA (aceștia fiind noi în exercitarea funcțiilor).

Cât privește, situația în localitățile rurale din raionul Dondușeni cu privire la chestionarea cetățenilor este una generală pentru toată țara. Chestionarea locuitorilor rurali este o misiune deloc ușoară, care necesită efort și dibăcie verbală în motivarea omului de a asculta și mai apoi de a răspunde la întrebări. Cu toate acestea, grupul țintă din fiecare localitate rurală dintre cele 8 vizitate, a fost câte 10 persoane, cu un total de 80 de locuitori

rurali (cu o medie de locuitori pentru localitate de 1320 de oameni, conform datelor statistice oficiale din anul 2014). Rezultatele chestionării arată că 82% dintre cei chestionați nu au interacționat direct cu AAPL de nivel II din raion și 97% dintre aceștia nu cunosc despre pagina web a Consiliului raional Dondușeni, dar cunosc și vizitează pagina de Facebook a primăriei/localității. Nici un locuitor rural, dintre cei chestionați, nu a afirmat, cu certitudine, că ar cunoaște despre Planul Local anticorupție și că ar avea posibilitatea să raporteze despre acțiunile pretins ilegale din partea funcționarilor publici. Dar, majoritatea (81%) dintre cei chestionați, au afirmat că cunosc despre CNA și despre posibilitatea de a depune plângere la această instituție de control.

În mare parte, (69%) locuitorii rurali sunt satisfăcuți de serviciile prestate de administrația publică locală din sate.

Prioritatea 5. Îmbunătățirea comunicării cu cetățenii și transparenței activității APL-urilor, care are incluse 5 acțiuni, dintre care:

- ✓ 1 acțiune realizată;
- ✓ 3 acțiuni sunt realizate parțial;
- ✓ 1 acțiune nu este realizată. Acțiunea 34. *Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional*, nu a fost realizată. Nu a fost elaborat și publicat pe pagina web a entității Raportul anual privind transparența în procesul decizional.

Nr · crt ·	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
31	Elaborarea/îmbunătățirii funcționării paginii web prin plasarea informațiilor exacte, complete și în timp util	<i>Pagină web elaborată, funcțională și actualizată permanent cu informații.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată
32	Organizarea și publicarea informațiilor privind ședințele/consultările publice pentru proiecte de decizie	<p><i>Numărul anunțurilor privind ședințele/consultările publice ce urmează a fi organizate.</i></p> <p><i>Numărul consultărilor publice organizate.</i></p> <p><i>Numărul participanților la consultările publice.</i></p> <p><i>Numărul recomandărilor primite din partea participanților la proiectele de decizii.</i></p> <p><i>Numărul recomandărilor acceptate.</i></p> <p><i>Sinteza recomandărilor la fiecare proiecte de decizie consultat publicată pe pagina web a APL.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune parțial realizată

Acțiunea 31 este realizată și este acțiune în proces de desfășurare pe seama indicatorului „funcționalitatea paginii web”. Pagina web a CR Dondușeni (www.donduseni.md) este activă și funcțională, în modul general. Pe pagina web nu sunt plasate toate actele, deciziile, planurile și rapoartele ale activității CR Dondușeni.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
34	Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional	<i>Rapoartele anuale privind transparența în procesul decizional publicate pe paginile web ale entității.</i> <i>Stabilirea unor indicatori calitativi privind transparența în procesul decizional.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată

Acțiunea 34 nu este realizată, dar, dat fiind faptul că, are termenul de realizare în bază anuală, acțiunea este evaluată cu calificativul de acțiune în desfășurare. Conform sursei de verificare, *Raportul anual privind transparența în procesul decizional publicate pe paginile web ale entității* nu se regăsește, deși entitatea raportează existența acestor „*rapoarte anuale pe paginile web ale entităților*”.

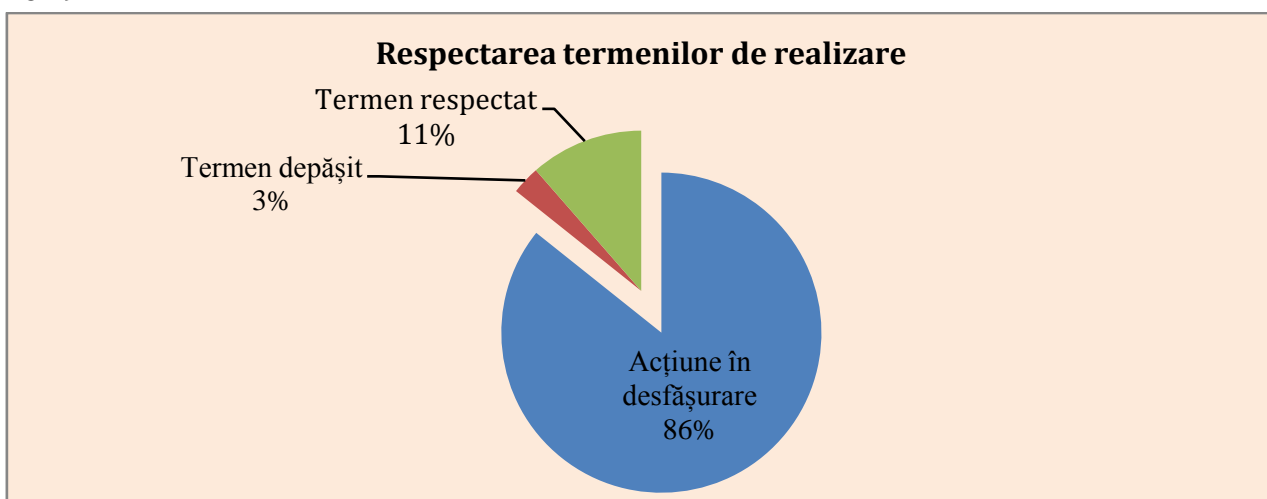
Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
35	Plasarea informației privind ajutorul social plasat pe pagina web a autorității, panouri informative, mass-media locală și regională	<i>Numărul informațiilor privind ajutorul social plasat pe pagina web a autorității, panouri informative, mass-media locală și regională</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 35 este o acțiune realizată parțial și în proces de desfășurare. Pagina web a entității are plasate informații despre ajutoarele sociale, iar Raportul de activitate al Direcției asistență socială și protecție familiei, care conține sinteza tuturor acțiunilor, inclusiv și privind ajutoarele sociale, este doar pentru perioada anului 2018.

Pagina web a entității, deși, este activă și conține informații actualizate, nu are toate secțiunile completate cu informații, inclusiv și informații privind indicatorii specifici, tangențiali cu prioritățile setate în PLA, care sunt raportați de către CR Dondușeni.

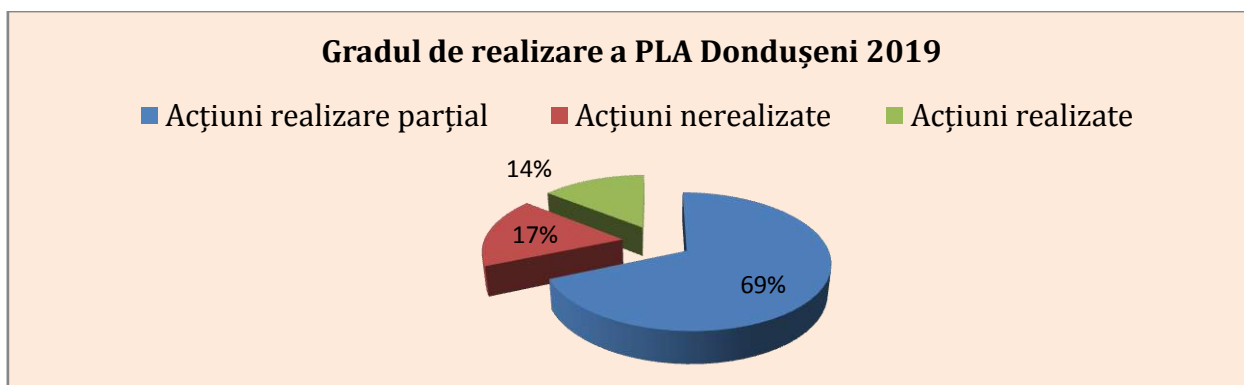
Pagina web a entității este mai puțin consultată de cetățenii raionului ca sursa de informare privind ajutoarele sociale și privind activitatea, în general, a Consiliului, sau ca sursă privind locurile vacante în cadrul AAPL. Aceasta ne arată rezultatele chestionării locuitorilor orașului Dondușeni, care au anunțat că ar fi avut tangență și interacțiune cu AAPL de nivel II în anul 2019. Astfel, 90% dintre cei chestionați au răspuns că nu vizitează pagina web a Consiliului raional Dondușeni.

Diagrama 1. Respectarea termenilor de realizare a acțiunilor PLA Dondușeni, anul 2019

- ✓ *Termen de implementare respectat* – 4 acțiuni;
- ✓ *Acțiuni în desfășurare* - 30 acțiuni;
- ✓ *Termen depășit* – 1 acțiune.

Diagrama 2. Gradul de realizare a acțiunilor PLA Dondușeni , 2019

- ✓ *Acțiuni realizate parțial* – 24 de acțiuni;
- ✓ *Acțiuni realizate* - 5 acțiuni;
- ✓ *Acțiuni nerealizate* - 6 acțiuni.

CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII GENERALE

- ✓ În perioada monitorizării Planului local anticorupție pentru anii 2019 -2020, anul de monitorizare 2019, începând cu luna septembrie a anului 2019, s-a constatat un grad ridicat de receptivitate a CR Dondușeni în accesul la informație de interes public, solicitată de către reprezentanții CJU și deschiderea față de vizitele de monitorizare realizate de către reprezentanții CJU.
- ✓ Administrația Consiliului Raional Dondușeni depune eforturi în elaborarea Raportului progreselor realizate în implementarea Planului local anticorupție atât semestrial (semestrul I, 2019), cât și anual (Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru perioada anului 2019) și plasarea acestor documente pe pagina web a entității la secțiunea Rapoarte.
- ✓ Pagina web a entității, deși, este activă și conține informații actualizate, nu are toate secțiunile completate cu informații, inclusiv și informații privind indicatorii specifici prevăzuți în PLA, care sunt raportați de către CR Dondușeni.
- ✓ Pagina web a entității este indicată ca fiind, în principiu, sursa principală de verificare a realizării acțiunilor din PLA și, desigur, a transparenței activității AAPL de nivel II. Însă, pagina web nu conține suficiente secțiuni în care ar fi încărcate diverse informații/documente/acte în așa mod, în care, acestea să fie structurate cronologic și să acopere toate sferile de activitate a entității.
- ✓ Pagina web a entității este mai puțin consultată de cetățenii raionului ca sursa de informare privind ajutoarele sociale și privind activitatea, în general, a Consiliului, sau ca sursă privind locurile vacante în cadrul AAPL. Aceasta ne arată rezultatele chestionării locuitorilor orașului Dondușeni, care au anunțat că ar fi avut tangență și interacțiune cu AAPL de nivel II în anul 2019. Astfel, 90% dintre cei chestionați au răspuns că nu vizitează pagina web a Consiliului raional Dondușeni.
- ✓ Rezultatele procesului de monitorizare a implementării acțiunilor prevăzute în Planul local anticorupție al raionului Dondușeni pentru anii 2018 - 2020, realizat în

baza metodologiei prestabilite de CNA și informațiilor din Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru trimestrul I, 2019 și Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru perioada anului 2019 prezentate de către CR Dondușeni, atestă că 5 acțiuni sunt realizate (14%), 24 acțiuni sunt parțial realizate (69%) și 6 acțiuni sunt nerealizate (17%).

- ✓ Cu referire la monitorizarea respectării termenilor de implementare a acțiunilor prevăzute în Planul local anticorupție al raionului Dondușeni, efectuate în baza metodologiei de monitorizare CNA și conținutului Raportului progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru perioada anului 2019 prezentat de către CR Dondușeni, se constată că majoritatea acțiunilor sunt în desfășurare (86%), acestea fiind 30 de acțiuni din PLA, 1 acțiune este cu termenul de implementare depășit (3%) și 4 acțiuni au termen de implementare respectat (11%).
- ✓ Planul local anticorupție pentru anii 2018-2020 al Consiliului raional Dondușeni, are indicat ca responsabili de realizare a acțiunilor AAPL de nivel I și de nivel II, dar de fapt, conform Hotărârii Guvernului nr. 676 din 29.08.2017 privind aprobarea mecanismului de elaborare și coordonare a planurilor sectoriale și locale de acțiuni anticorupție pentru 2018 – 2020, responsabile sunt doar unitățile administrativ – teritoriale de nivel II.
- ✓ De asemenea, este de menționat că sunt indicate și nume concrete a responsabililor pentru diverse acțiuni în PLA a CR Dondușeni, care, fie nu mai sunt în exercitarea funcției, fie au fost schimbați cu alți funcționari.
- ✓ Planul local anticorupție pentru anii 2018 – 2020 la nivelul raionului Dondușeni este în al 2 (doilea) an de implementare și se află publicat pe pagina web a Consiliului raional Dondușeni (www.donduseni.md) deja al 2-lea an consecutiv. Cu toate acestea, locuitorii orașului Dondușeni, nu cunosc despre existența și prevederile acestui document. Ba chiar, și nu toți dintre funcționarii publici cunosc despre PLA și conținutul acestui document.
- ✓ Multe dintre acțiunile din Planul local anticorupție au stabilite indicatori, preponderent cantitativi, care fac dificilă aprecierea gradului de realizare sau gradului de progres. Or progres ar constitui lipsa unor pretinse acte ilegale, avertizări de corupție ș.a, ci nu un număr oarecare, care prin sine, constituie progres.
- ✓ Multitudinea de indicatori și complexitatea acestora (ex. emiterea și adoptarea unui act/document, instituirea unei comisii și asigurarea funcționalității acesteia, niște indicatori cantitativi de progres care trebuie să fie introduși în bază permanentă în un oarecare registru de evidență), face confuză atribuirea unui calificativ „*acțiune realizată*”, „*parțial realizată*” sau „*nerealizată*”, conform metodologiei și instrucțiunilor de evaluare a progresului de realizare a acțiunilor. În rezultat, atribuirea calificativilor de realizare a acțiunilor, nu arată în toate cazurile progresul real, sau situația este distorsionată în cazul cifrelor, care pot fi eronat prezentate în Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție.

- ✓ Indicatorii cantitativi sunt cei mai „periculoși”, pe motiv că, de multe ori nu corespund cu datele supuse verificării din diverse surse. Cauza ar putea fi lipsa de informații concrete din partea furnizorilor (secțiilor, subdiviziunilor) sau fluxul de specialiști și insuficiența de cadre calificate care ar colecta și ar compila informația din toate sursele. De cele mai dese ori, responsabilii de monitorizarea PLA din cadrul Consiliilor raionale depun efort suplimentar pentru colectarea, furnizarea, compilarea și raportarea progreselor.
- ✓ Planul local anticorupție are prevăzut elaborarea a minim 9 registre de evidență pentru AAPL ale raionului Dondușeni. Multitudinea registrelor pentru autoritățile administrației publice locale de nivel II creează dificultăți pentru funcționari în gestionarea acestora, cât și pentru subiecții declarării, în special pentru cei cu mandat nou.
- ✓ Raportul semestrial/anual al progreselor și deficiențelor în implementarea acțiunilor PLA nu conține descrieri, argumentări sau oarecare alte deficiențe întâmpinate în procesul de implementare a PLA, ceea ce ar permite constatarea progresului sau evoluției în asigurarea respectării legislației anticorupție la nivel de AAPL de nivel II. În mare parte, Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție pentru perioada anului 2019 este același Plan, care conține cifre în drept cu indicatori.
- ✓ Consiliul raional Dondușeni a preluat planul model pentru Planurile locale anticorupție 2018 -2020, păstrând consecutivitatea priorităților și acțiunilor, în special, a celor legate de integritate, avertizori de integritate, ținerea și completarea de registre de evidență într-un domeniu care, de fapt, necesită a fi îndeplinit de către persoane calificate, specialiști care cunosc foarte bine specificul legislativ. Prin raportarea a existenței registrelor și lipsei de înscrieri/înregistrări în acestea nu este atins obiectivul, de fapt, al Planului și nu sunt atinse rezultatele scontate indicate în Plan. Rezultatele cantitative nu asigură menținerea unui climat de integritate instituțională, de responsabilitate și de toleranță zero față de acțiunile de corupție în cadrul AAPL de nivel II.
- ✓ Rapoartele progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului local anticorupție în formatul actual nu sunt reprezentative pentru Centrul Național Anticorupție, fiind o compilare de date statistice, care nu arată progresul/regresul, evoluția, realizările în asigurarea unui climat de integritate în cadrul unității administrativ teritoriale de nivel II și impactul real asupra creșterii calității serviciilor publice prestate pentru cetățeni.

RECOMANDĂRI GENERALE

- Pagina web a entității ar putea fi mai atractivă, mai complexă, mai ușor de utilizat și actualizată cu informațiile privind indicatorii realizați. Ca recomandare, se propune de a fi organizată o secțiune separată pentru acțiunile din PLA, unde ar fi înregistrate toate rezultatele și indicatorii atinși pe priorități. Este absolut necesar de a actualiza informațiile privind registrele și înregistrările din acestea. De a organiza informațiile privind achizițiile publice într-o singură rubrică, în așa mod, ca

utilizatorii să aibă o claritate despre întreg procesul de achiziții: planul de achiziții, despre toate anunțurile de tender, despre rezultatele acestora și rapoartele de realizare a planului de achiziții.

- Se impune necesitatea de a crea o secțiune separată pe pagina web a Consiliului raional Dondușeni, care ar fi destinată cetățenilor și posibilității acestora de a contacta AAPL online. O rubrică de tipul „Lasă plângerea AICI”, sau „Părerea ta contează. Raportează”.
- Consiliul raional Dondușeni are nevoie de o linie telefonică anticorupție destinată în exclusivitate raportărilor de integritate a funcționarilor publici, care să fie vizibilă pe pagina web chiar la pagina de start a acesteia. Intuim că insuficiența de personal și supraaglomerarea funcționarilor cu diverse sarcini, ar putea face dificilă funcționarea acestei linii de telefonie pe subiecte de integritate și corupție. Ca remediu, ar fi atribuirea în sarcinile juristului a acestei linii de telefonie sau încheierea unui acord cu prestatorii de servicii juridice gratuite, de ex. cu ONG-uri din regiune care activează în domeniul prevenirii corupției.
- Organizarea sesiunilor de informare a noilor consilieri raionali despre Planul local anticorupție pentru anii 2018 - 2020 și despre progresele înregistrate la etapa de informare, pentru a putea fi diseminată informația și cetățenilor în cadrul consultărilor individuale în orele de primire.
- Planul local anticorupție să fie revăzut la rubrica responsabili de realizare, unde este indicat AAPL de nivel I și nivel II ca fiind responsabili de realizarea Planului. Fie că, se face o explicație succintă despre implicarea AAPL de nivel I (și care anume sunt acestea), fie că se merge pe formula mai concretă și se indică exact subdiviziunile din cadrul unității administrativ-teritoriale care vor fi responsabile pentru diverse acțiuni.
- Rapoartele de progres transmise către CNA trebuie să fie mai complexe. Se recomandă, ca acestea să nu fie doar o compilare de date statistice, dar să fie inserată o secțiune separată pentru evaluarea impactului, progresului prin argumente. De asemenea, funcționarul public să aibă posibilitatea de a indica dificultățile, deficiențele și soluțiile de depășire ale acestora cu titlu de recomandare.
- Înțelegem că recomandările cu privire la modificarea conținutului Rapoartelor va aduce sarcini suplimentare responsabililor de colectare, compilare și raportare și de aceea propunem prezentarea rapoartelor de progres pentru perioada unui an, ci nu și trimestrial/semestrial (până la data de 31 ianuarie a anului următor). De asemenea, recomandăm crearea de mecanisme de motivare și stimulare a personalului responsabil de implementarea și monitorizarea Planului local anticorupție, sau

- Crearea unei unități de funcție specifice de tipul „monitor”, „coordonator” sau „manager” al implementării, monitorizării și raportării progreselor PLA (funcție care ar corespunde nomenclatorului de funcții). Această persoană ar avea responsabilitatea în exclusivitate legate de implementarea Planului, inclusiv și plasarea informației relevante pe pagina web a Consiliului raional, comunicarea cu subiecții ai declarării, colectarea informațiilor de progres, dar și analiza progresului și impactului. Funcționarul ar fi instruit periodic de către CNA și coordonat în activitatea sa.

LA NIVELUL RAIONULUI FĂLEȘTI

Planul raional anticorupție pentru anii 2018-2020 (în continuare Plan), aprobat prin Decizia consiliului raional nr. 08/2 din 26.12.2017 (care se regăsește public pe pagina web a Consiliului raional Fălești <http://www.cr-falesti.md/index.php/plan-anticorupt>), are 31 de acțiuni incluse.

Rezultatelor procesului de monitorizare a progreselor Planului raional anticorupție pentru anii 2018 – 2020 a raionului Fălești este efectuat în baza a mai multor surse de verificare (Raport privind implementarea de către Consiliul raional Fălești a Planului de acțiuni a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție, pentru perioada anului 2019 (în continuare Raport anual), sursele web oficiale ale entităților publice, sursele web oficiale ale instituțiilor în domeniul anticorupție, integritate, justiție și mass media națională, regională și locală, răspunsurile oficiale la solicitări de informații cu caracter public).

În lipsa unor indicatori de performanță pentru prioritatea destinată transparenței activității AAPL de nivel II și îmbunătățirii comunicării cu cetățenii, în procesul de monitorizare, s-a recurs la chestionarea selectivă și aleatorie a locuitorilor orașului Fălești, a locuitorilor din regiunile rurale din raionul Fălești și a funcționarilor din cadrul AAPL de nivel II și I a raionului Fălești. Scopul chestionării selective și aleatorii a fost de a identifica percepția cetățenilor privind gradul de evoluție a calității serviciilor publice prestate de către AAPL, privind gradul de satisfacție a serviciilor publice prestate cetățenilor de către AAPL. Un subiect/întrebare separată a fost destinată cunoașterii de către funcționarii publici ai AAPL, în primul rând, dar și a cetățenilor, despre Planul raional anticorupție, conținutul acestuia și fenomenul corupției în AAPL. Rezultatele chestionării sunt prezentate la Prioritatea 5. *Îmbunătățirea comunicării cu cetățenii și transparenței activității APL-urilor.*

Planul local anticorupție la nivelul raionului Fălești conține 31 de acțiuni, în timp ce, Raportul anual (2019) privind implementarea de către CR Fălești a Planului local anticorupție 2018 – 2020, conține doar 14 din cele 31 de acțiuni. S-a constatat, că în Raportul anual privind implementarea de către CR Fălești a Planului local anticorupție 2018 - 2020, se regăsesc 4 acțiuni suplimentare (neaprobat în mod oficial de către CR Fălești), a căror indicatori de progres constituie indicatori cantitativi, fiind:

- *instruirea agenților publici și a conducătorilor entităților publice cu privire la rigorile de integritate instituțională;*

- instruirea responsabililor de elaborarea proiectelor de acte legislative, normative și departamentale cu privire la evitarea riscurilor de corupție la elaborarea proiectelor;
- instruirea agenților publici și a conducătorilor entităților publice cu privire la legislația evaluării integrității instituționale;
- instruirea conducătorilor entităților publice cu privire la managementul riscurilor de corupție și întocmirea planurilor de integritate instituțională.

De remarcat că, acțiunile suplimentare prezente în Raportul anual (2019) privind implementarea de către CR Fălești a Planului local anticorupție 2018 – 2020 nu au fost supuse monitorizării și, de asemenea, nici constatări privind progresul acestora nu sunt incluse în prezentul document.

Prioritatea 1. Consolidarea integrității instituționale a APL prin prisma aplicării corespunzătoare a legislației anticorupție, care are 12 acțiuni incluse, dintre care:

- ✓ 10 acțiuni sunt realizate parțial (acțiunile 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
1.	Asigurarea respectării regimului de incompatibilități de restricții în ierarhie și de limitare a publicității	<p><i>Numărul de cazuri de incompatibilități în cadrul instituțiilor subordonate.</i></p> <p><i>Numărul de sesizări la ANI cu privire la încălcarea regimului de incompatibilități și limitare a publicității.</i></p> <p><i>Numărul de persoane suspendate pentru asemenea încălcări.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 1 din Plan este trecută în Raportul anual al CR Fălești sub numărul 2 de ordine și prezintă 15 cazuri de incompatibilitate înregistrate și soluționate în cadrul entității, 1 sesizare este transmisă la ANI (prezentă în Actul de constatare emise de către inspectorii de integritate contestate aflate pe rol în instanța de judecată). Cu toate acestea, din răspunsul oficial al CR Fălești la solicitarea de informații publice din partea CJU privind numărul de cazuri de incompatibilitate și restricții în ierarhie și tipurile de registre deținute de către CR Fălești, informații privind cazurile de incompatibilitate nu se regăsesc.

Acțiunea 1 este acțiune în desfășurare (are termen de realizare permanent și cu verificare anuală a indicatorilor de progres) și acțiunea este realizată parțial, pe motiv că, prezintă indicatori doar cantitativi.

În toate cazurile, care vor descrie progresul indicatorilor cantitativi, în continuare, situația va fi practic similară de atribuire a calificativului „*acțiune în desfășurare*”, „*acțiune realizată parțial*”.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
2	Asigurarea respectării regimului declarării averilor și intereselor personale	<p><i>Numărul de agenți publici angajați/ numiți/cu mandatele validate pe parcursul anului și numărul de declarații depuse în momentul angajării/ numirii /validării mandatului</i></p> <p><i>Numărul total de agenți publici angajați/numiți/cu mandatele validate care activează în entitatea publică pe parcursul anului și numărul de declarații depuse anual</i></p> <p><i>Numărul de agenți publici ale căror mandat/raporturi de muncă sau de serviciu au încetat pe parcursul anului și numărul de declarații depuse la încetarea mandatului/raporturilor de muncă sau de serviciu pe parcursul anului respectiv.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 2 din Plan este trecută în Raportul anual (2019) a CR Fălești sub numărul de ordine 3. Asigurarea respectării averilor și intereselor personale.

Consiliul Raional Fălești are elaborat și este funcțional Registrul electronic al declarațiilor de avere și intereselor personale. Conform Raportului anul (2019), numărul de declarații de avere și interese depuse în anul 2019 este de 104 de declarații ale agenților publici/104 de agenți publici angajați, dintre care 12 agenți publici sunt cu mandat nou și 102 de declarații sunt transmise către ANI.

Conform surselor de verificare (răspunsul CR Făleşti din octombrie 2019), Consiliul raional ne informează despre 97 de subiecți de declarare a verii și a intereselor personale. Portalul www.ani.md, la secțiunea declarații prezintă 278 de rezultate ale căutărilor (inclusiv și AAPL de nivel I Făleşti).

În rezultat, avem indicatori cantitativi diferiți, care trezesc confuzie și nu permit evaluarea unei situații concrete din punct de vedere numeric/cantitativ. Cert este că, progresul la această acțiune este vădit, deoarece, declarațiile electronice de avere și interese personale sunt disponibile pe portalul ANI și registrul electronic al declarațiilor de avere și interese este funcțional, fiind și o persoană responsabilă desemnată în cadrul CR Făleşti de menținerea și completarea registrelor.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
3	Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului	<p><i>Numărul conflictelor de interese declarate;</i></p> <p><i>Numărul conflictelor soluționate în cadrul entităților publice;</i></p> <p><i>Numărul conflictelor de interese sesizate la ANI;</i></p> <p><i>Numărul actelor de constatare ale ANI cu privire la conflictele de interese.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 3 din Planul raional anticorupție pentru anii 2018-2020 este trecută în Raportul anual (2019) sub numărul de ordine 4. Asigurarea respectării regimului conflictelor de interese și neadmiterea favoritismului. Drept indicatori cantitativ de progres la această acțiune sunt prezente 4 cazuri de conflict de interese soluționate în cadrul entității (înregistrările vizualizate fizic în cadrul procesului de monitorizare) și 1 caz de conflict de interes sesizat la ANI (confirmat prin Actul de constatare emise de către inspectorii de integritate contestate aflate pe rol în instanța de judecată).

Acțiunea 3 este acțiune în desfășurare (are termen de realizare permanent și cu verificare anuală a indicatorilor de progres) și acțiunea este realizată parțial, pe motiv că, prezintă indicatori doar cantitativi.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
4	Asigurarea respectării regimului cadourilor	<p><i>Comisia de evaluare și evidență a cadourilor este instituită și funcțională;</i></p> <p><i>Numărul cadourilor predate comisiilor de evidență și evaluare a cadourilor în cadrul entităților publice;</i></p> <p><i>Numărul și suma cadourilor răscumpărate în cadrul entităților publice;</i></p> <p><i>Numărul de cadouri inadmisibile, transmise agenției anticorupție și numărul de dosare penale și contravenționale instrumentate;</i></p> <p><i>Registrele de evidență a cadourilor publicate pe paginile web ale entităților publice.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 4 din Planul raional anticorupție pentru anii 2018-2020 este trecută în Raportul anual (2019) sub numărul de ordine 5. *Asigurarea respectării regimului cadourilor*, care nu are indicatori cantitativi înregistrați. Informația corespunde cu sursa de verificare (răspunsul CR Fălești din octombrie 2019), registrul cadourilor fiind consultat fizic în procesul de monitorizare. Instituirea Comisiei de evaluare și evidență a cadourilor este indicator specific, raportat de către CR Fălești în Raportul anual pentru anul 2018. În rezultat, realizarea acțiunii 4. Asigurarea respectării regimului cadourilor presupune un complex de indicatori, care fac dificilă atribuirea calificativilor. Dar, reieșind din faptul că, termenul de realizare este unul permanent, cu verificare trimestrială și anuală, această acțiune este în desfășurare. Această situație este specifică pentru toate acțiunile care au indicatori cantitativi și procentuali și au termen de realizare permanent.

Registrul de evidență al cadourilor nu este publicat pe pagina web a entității, situație care poate fi consecința faptului că în Registrul de evidență al cadourilor nu sunt înregistrări făcute, iar în lipsa unor instrucțiuni clare (registrul trebuie publicat pe pagina web chiar dacă nu are nici un înscris pentru a fi disponibil publicului, sau trebuie să fie publicat, doar în cazul în care, sunt înregistrări făcute, pentru a informa publicul), ne publicarea

Registrului de evidență a cadourilor în care nu sunt înregistrări, este interpretabilă (chiar dacă este un indicator de progres indicat în Plan).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
5	Asigurarea neadmiterii, denunțării și tratării influențelor necorespunzătoare	<p><i>Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate, soluționate în cadrul entităților publice.</i></p> <p><i>Numărul cazurilor de influență necorespunzătoare denunțate la CNA și alte autorități.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 5 din Planul raional anticorupție pentru anii 2018-2020 este trecută în Raportul anual (2019) sub numărul de ordine 6. Asigurarea neadmiterii, denunțării și tratării influențelor necorespunzătoare, care prezintă indicatori de progres la zero pentru perioada de raportare a anului 2019 (cât și pentru anul 2018). Din sursele de verificare, în conformitate cu metodologia de monitorizare alternativă a PLA, informații privind cazuri de influență necorespunzătoare nu sunt atestate.

Consiliul raional Fălești, prin răspunsul la interpelarea CJU de solicitare a informațiilor privind registrele deținute de entitate și înscrisurile/ înregistrările din acestea, atestă că are elaborat Registrul de evidență a cazurilor de influență necorespunzătoare, cu desemnarea unei persoane responsabile de menținerea și completarea registrelor. Cazuri de influență necorespunzătoare în cadrul entităților publice pentru anul 2019 nu au fost identificate. Nici în instanțele de judecată nu se află pe rol dosare cu obiectul cauzei legate de influențe necorespunzătoare în conformitate cu portalul național al instanțelor de judecată din țară.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
6	Asigurarea neadmiterii și denunțării manifestărilor de corupție; protecția avertizorilor de integritate	<p><i>Regulament privind organizarea activităților de denunțare a manifestărilor de corupție, adoptat.</i></p> <p><i>Numărul manifestărilor de corupție denunțate de către agenții publici conducătorilor entităților publice și agențiilor anticorupție.</i></p> <p><i>Numărul avertizărilor de integritate depuse în cadrul entităților publice.</i></p> <p><i>Numărul avertizărilor de integritate transmise la CNA.</i></p> <p><i>Numărul avertizorilor de integritate supuși protecției.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial
7	Asigurarea intoleranței față de incidentele de integritate	<p><i>Numărul de sancțiuni disciplinare aplicate în cadrul entităților publice în legătură cu incidentele de integritate admise de agenții publici.</i></p> <p><i>Numărul sesizărilor depuse de către conducătorii entităților publice la autoritățile anticorupție cu privire la incidentele de integritate ce constituie infracțiuni și contravenții.</i></p> <p><i>Numărul de suspendări din funcții ale agenților publici inculpați pentru infracțiuni de corupție sau conexe corupției.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

În conformitate cu Raportul anual (2019), acțiunile 6 și 7 (trecute în Raportul anual la numerele de ordine 7 și corespunzător 8), au înregistrate indicatori cantitativi la zero pentru perioada de raportare. Inclusiv, zero avertizări de integritate, zero denunțuri de manifestări de corupție transmise la CNA și zero suspendări din funcții pentru astfel de încălcări constatate.

Consiliul raional Fălești, conform răspunsului la interpelarea de solicitare de informații cu caracter public privind registrele deținute de entitate, are elaborat Registrul de evidență a avertizărilor despre posibile ilegalități comise. Regulament privind organizarea activităților de denunțare a manifestărilor de corupție nu a fost identificat din sursele de verificare.

Drept rezultat, acțiunile 6 și 7 sunt calificate ca „acțiune în desfășurare” și „acțiune realizată parțial”, în baza metodologiei de evaluare a indicatorilor și atribuire a calificativilor, chiar dacă, de fapt, acțiunea nu a înregistrat nici un progres vădit.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
8	Asigurarea respectării accesului la informații de interes public	<p><i>Persoanele responsabile de accesul la informații de interes public, desemnate în cadrul autorității.</i></p> <p><i>Numărul de solicitări de acces la informații, transmise anual entităților publice.</i></p> <p><i>Numărul de refuzuri de acces la informații.</i></p> <p><i>Numărul contestațiilor depuse anual în instanța de judecată împotriva refuzului entității publice de a oferi acces la informații.</i></p> <p><i>Numărul de hotărâri adoptate anual de instanțele de judecată privind obligarea entității publice de a oferi informațiile solicitate.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

În procesul de monitorizare alternativă a Planului raional anticorupție la nivelul raionului Fălești, Consiliul Raional a fost deschis în furnizarea informațiilor de interes public solicitate. Acțiunea 8 înregistrează progres, fapt care, este și rezultat al răspunsurilor primite de către CJU la interpelări și la solicitări de informații cu caracter public de la CR Fălești. Accesul la informația publică solicitată a fost asigurat și prin respectarea termenelor legali de furnizare a informațiilor către solicitant, inclusiv și utilizarea diverselor căi de transmitere a răspunsurilor (prin poștă și prin poșta electronică). În

cadrul entității este ținut și completat registrul de evidență a solicitărilor (consultat fizic în procesul de monitorizare).

Sunt înregistrate zero refuzuri de acces la informații. În instrumentarea instanțelor de judecată nu se află contestații cu obiectul refuzului de acces la informații (conform portalului <https://www.instante.justice.md/>).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
9	Asigurarea implementării și respectării normelor de etică și deontologie	<p><i>Adoptarea codurilor de etică și deontologie pentru entitățile publice/subdiviziunile care nu au astfel de coduri.</i></p> <p><i>Planurile anuale de instruire, inclusiv de instruire continuă, aprobate.</i></p> <p><i>Numărul de instruirii și de agenți publici instruiți cu privire la normele de etică și deontologie.</i></p> <p><i>Numărul de cazuri de încălcare a normelor de etică și deontologie, sancționate disciplinar.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 9 din Plan se regăsește în Raportul anual (2019) al CR Fălești la numărul de ordine 12. Din sursele de verificare (pagina web a CR și chestionarea selectivă a funcționarilor), funcționarii Aparatului președintelui raionului și a altor subdiviziuni din subordinea CR în exercitarea funcțiilor sale se călăuzesc de Codul de conduită a funcționarilor publici aprobat prin Legea nr. 25/2008 cu modificările și completările ulterioare, care sunt obligatorii pentru toți funcționarii publici și nu au elaborate Coduri de Etică și deontologie pentru entitățile publice (indicator care nu a fost realizat).

Potrivit portalului oficial al CR Fălești, în domeniul Eticii și deontologiei au fost organizate, cel puțin 2 instruirii în anul 2019 (fapt indicat și de 2 funcționari în procesul de chestionare: „Ați participat la instruirile organizate pe parcursul anului 2019, în cadrul entității?”, în caz că DA, atunci la care?), pe când potrivit Raportului anual (2019), entitatea raportează cifra 9 la indicatorul „numărul de instruirii și agenți publici instruiți cu privire la normele de etică și deontologie”.

Această cifră trezește confuzii și nu este clar – 9 instruirii au avut loc, sau 9 agenți publici au fost instruiți? Drept rezultat, cifrele nu sunt reprezentative și nu pot fi percepute ca fiind reflecția unui indicator concret.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
11	Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție	<p><i>Registreele riscurilor, care includ și riscurile de corupție, elaborate.</i></p> <p><i>Completarea registrului riscurilor cu riscurile de corupție după incidentele de integritate din cadrul entităților publice.</i></p> <p><i>Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor, elaborat anual.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată

Acțiunea 11. Asigurarea implementării managementului riscurilor de corupție, este acțiune nerealizată, în proces de desfășurare (termenul de realizare a acțiunii este permanent cu verificarea anuală a indicatorilor de progres). Informația privind Acțiunea 11 din Planul raional anticorupție al raionului Fălești, în Raportul anul (2019) al CR Fălești este trecută la nr. 14 de ordine.

Monitorizarea realizării Acțiunii 11 este efectuată din surse de verificare, de la responsabilii de menținerea și completarea registrelor din cadrul CR Fălești, care indică lipsa unui Registru al riscurilor de corupție, respectiv zero cazuri înregistrate. Raportul privind implementarea măsurilor de tratare a riscurilor de corupție nu a fost identificat din sursele publice.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
12	Crearea și consolidarea unităților de audit intern în cadrul autorității	<i>Unitate de audit intern creată și funcțională.</i> <i>Cartela de audit intern, planul strategic și planurile anuale ale activității de audit, aprobate de către entitatea publică.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată

Termenul de realizare al acțiunii 11 este trimestrul II, anul 2019. Acțiunea nu a fost realizată și termenul este depășit, indicatorii nu sunt realizați: unitatea de audit intern nu a fost creată, Cartela de audit intern, planul strategic și planurile anuale de audit nu sunt elaborate și, prin urmare, nu se regăsesc publicate pe pagina web a entității.

Informația privind realizarea Acțiunii nr 12. Crearea și consolidarea unităților de audit intern în cadrul autorității lipsește în Raportul anual (2019) al CR Fălești.

Prioritatea 2. Gestionarea patrimoniului public local în condiții de legalitate, transparență și eficiență, are incluse 4 acțiuni.

Informații privind realizarea acțiunilor și atingerea indicatorilor din Prioritatea 2. *Gestionarea patrimoniului public local în condiții de legalitate, transparență și eficiență*, nu sunt incluse în Raportul anual (2019) al CR Fălești.

Astfel, rezultatele monitorizării pentru Prioritatea 2 sunt prezentate, în exclusivitate, din sursele de verificare.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare

13	Asigurarea gestionării transparente și responsabile a patrimoniului public și a asistenței externe	<p><i>Numărul bunurilor patrimoniului public local înregistrate și evaluate.</i></p> <p><i>Informația privind gestionarea patrimoniului entităților publice publicată.</i></p> <p><i>Informația privind atragerea și gestionarea asistenței externe, publicată.</i></p> <p><i>Numărul informațiilor privind planificarea și administrarea lucrărilor de construcții publicate pe pagina web.</i></p> <p><i>Rapoartele entității publice care a atras fonduri externe cu privire la rezultatul (performanța) obținut în urma acestei asistențe.</i></p> <p><i>Planurile anuale și trimestriale de achiziții publice ale entității publice, publicate pe pagina web oficială.</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial
14	Asigurarea transparenței în procesul de administrare și gestionare a bunurilor patrimoniului public local	<p><i>Numărul anunțurilor privind desfășurarea licitațiilor de vânzare/locățiuine/arendă a bunurilor patrimoniului public local publicate în termeni rezonabili, inclusiv pe pagina web a APL.</i></p> <p><i>Numărul informațiilor cu privire la rezultatele licitațiilor/concursurilor/negocierilor de vânzare/locățiuine/arendă a bunurilor patrimoniului public local aduse la cunoștința publicului prin intermediul panourilor informative, paginii web a</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

		<p><i>APL.</i></p> <p><i>Numărul audierilor/dezbaterilor/consultărilor publice pe subiecte privind gestionarea patrimoniului public organizate.</i></p> <p><i>Numărul persoanelor care au solicitat îmbunătățirea condițiilor de trai și/sau atribuirea terenurilor de pământ pentru construcția caselor individuale de locuit.</i></p> <p><i>Numărul actelor normative și deciziilor APL pe subiecte privind gestionarea patrimoniului public publicate în presa locală.</i></p>		
--	--	---	--	--

Acțiunile 13 și 14 au o multitudine de indicatori propuși pentru atingere. Astfel, reieșind din complexitatea acestora, acțiunile sunt calificate ca fiind în desfășurare și realizate parțial (atingerea indicatorilor urmează în bază permanentă), dar cu certitudine, acțiunile înregistrează progres.

Potrivit pagina web a entității (sursa principală de verificare, conform PLA), sunt plasate anunțurile de desfășurare a licitațiilor de vânzare/locațiune/arendă a bunurilor patrimoniului public local publicate; rezultatele acestor licitații, planul de achiziții, planificarea lucrărilor de construcție, rezultatele achizițiilor și contractele atribuite și monitorizarea planului de achiziții.

Anunțuri de licitație/concursurilor/negocierilor de vânzare/locațiune/arendă a bunurilor patrimoniului public local sunt aduse la cunoștința publicului prin intermediul panourilor informative din incinta APL și sunt prezente paginii web a Primăriei Fălești, la secțiunea „licitații” (<https://falesti.md/index.php/licitatii.html>).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare

15	Elaborarea, adoptarea și publicarea Regulamentului intern de gestionare a patrimoniului public local	<i>Regulament intern de gestionare a patrimoniului public local elaborat, aprobat și publicat. Desemnarea persoanei responsabile de administrarea și gestionarea patrimoniului public și publicarea datelor de contact.</i>	Termen depășit	Acțiune nerealizată
----	--	---	----------------	---------------------

Termenul de realizare a acțiunii 15. Elaborarea, adoptarea și publicarea Regulamentului intern de gestionare a patrimoniului public local este trimestrul IV, anul 2018. Acțiunea are termen depășit și este nerealizată. *Regulament intern de gestionare a patrimoniului public local* nu a fost identificat din sursele de verificare.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
16	Instruirea specialiștilor în domeniul administrării și gestionării patrimoniului public	<i>Numărul persoanelor instruite. Numărul cursurilor de instruire.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

Acțiunea 16 Instruirea specialiștilor în domeniul administrării și gestionării patrimoniului public, este acțiune în desfășurare și acțiune realizată parțial, dat fiind faptul că, nu are un termen fix de îndeplinire. Potrivit portalului CR Fălești, în anul 2019 au fost organizate cel puțin 2 instruirii pe subiectul administrării și gestionării patrimoniului public și instruirii în domeniul achizițiilor publice, la care au participat 99 de membri ai grupurilor de lucru ale autorităților contractante din raionul Fălești.

Prioritatea 3. Asigurarea transparenței și prevenirea corupției în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice, care are incluse 6 acțiuni, dintre care:

- ✓ Toate 6 acțiuni (nr. 17 - 22) din prioritatea 3 sunt calificate ca fiind acțiuni în desfășurare și acțiuni realizate parțial, dar care înregistrează progres.

Este de remarcat că, informațiile despre progresul în realizarea acestei priorități lipsesc în Raportul anual (2019) al CR Fălești.

Cu toate acestea, rapoartele semestriale și anuale privind executarea contractelor de achiziții publice sunt publicate cu regularitate pe pagina web a CR Fălești, unde se mai regăsesc și diverse anunțuri de intenție privind achizițiile publice, instruirii și anunțuri de selectare a membrilor grupului de lucru.

Sursele de verificare pentru atingerea indicatorilor din Prioritatea 3 sunt: pagina web a CR Fălești, pagina web a Agenției Achizițiilor Publice/Buletinul achizițiilor publice, Consiliului Concurenței, pagina web a Primăriei Fălești și răspunsul Secției Economie al CR Fălești din data de 20.12.2019 cu privire la indicatorii realizați în domeniul achizițiilor publice.

Indicatorii cantitativi pentru acțiunile din domeniul achiziții publice sunt prezentați în tabelul de mai jos.

Prioritatea 3. Asigurarea transparenței și prevenirea corupției în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice.		
	Indicatori de progres Conform Planului	Constatări pentru perioada anului 2019
Acțiunea 17. Asigurarea transparenței în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice.	<i>Numărul anunțurilor de intenții publicate în Buletinul Achizițiilor Publice (BAP)</i>	13 anunțuri de intenții au fost publicate în Buletinul Achizițiilor Publice (Mtender).
	<i>Numărul contractelor atribuite</i>	Atribuite 7 contracte de achiziție.
	<i>Numărul anunțurilor publicate în presa locală și regională</i>	Nu au fost publicate anunțuri în presa locală
	<i>Rapoarte anuale și semestriale privind executarea contractelor de achiziții publice elaborate și publicate pe pagina web a APL</i>	Rapoartele sunt publicate pe pagina web a CR Fălești www.cr-falesti.md și a subdiviziunilor Consiliului raional
Acțiunea 18. Consolidarea procesului de monitorizare a executării contractelor și efectuarea modificărilor în contracte	<i>Persoana responsabilă de monitorizare a procesului de executare a contractelor desemnată</i>	A fost desemnate persoanele responsabile de monitorizare a procesului de executare a contractelor, acesta fiind secretarul grupului de lucru pe achiziții publice
	<i>Numărul acordurilor de modificare a contractelor din numărul total de acorduri adiționale semnate examinate și semnate de grupul de lucru</i>	În perioada de referință au fost încheiate 3 acorduri de modificare a contractelor de achiziții publice.
	<i>Numărul contractelor neperformante examinate în ședința grupului de lucru, cu</i>	În perioada de referință nu a fost încheiat contracte neperformante.

	<i>luarea deciziilor în contextul acestora, valoarea penalităților aplicate, numărul de sesizări a organelor competente</i>	
	<i>Registrul de evidență a cererilor parvenite de la societatea civilă întocmit;</i>	Registrul de evidență a cererilor parvenite de la societatea civilă este întocmit în toate subdiviziunile structurale.
Acțiunea 19. Încurajarea participării societății în componența grupului de lucru prin crearea unei liste de ONG-uri care vor primi înștiințări la anunțarea achizițiilor și includerea în componența grupului de lucru pentru achiziții a reprezentanților societății civile	<i>Numărul cererilor de includere în componența grupului de lucru pentru achiziții din partea societății civile</i>	Din partea societății civile n-au fost parvenit cereri de includere a reprezentanților în competența grupului de lucru.
	<i>Numărul reprezentanților societății civile incluși în componența grupului de lucru pentru achiziții</i>	Nu au parvenit cereri de includere în componența grupului de lucru pentru achiziții nu au fost incluși reprezentanții societății civile
	<i>Membrii grupului de lucru pentru achiziții informați și instruiți privind regulile de evitare a conflictelor de interese</i>	Toți membrii grupului de lucru pentru achiziții au fost informați și instruiți privind regulile de evitare a conflictelor de interese;
Acțiunea 20. Asigurarea respectării regulilor de evitare a conflictelor de interese pe parcursul aplicării procedurii de atribuire a contractului de achiziții	<i>Numărul de declarații confidențialitate și imparțialitate semnate de către fiecare membru al grupului de lucru la fiecare procedură de achiziție publică</i>	107 declarații
	<i>Numărul de participări a membrilor grupului de lucru pentru achiziții informați la instruire privind regulile de combatere a concurenței neloiale în procesul de achiziție publică;</i>	În perioada de referință membrii grupului de lucru pe achiziții nu au participat la instruire privind regulile de combatere a concurenței neloiale în procesul de achiziție publică
Acțiunea 21. Prevenirea concurenței neloiale în achizițiile publice	<i>Numărul mediu de operatori economici participanți la o procedura de achiziție publică</i>	3 operatori
	<i>Numărul procedurilor anulate din lipsa concurenței/ofertelor</i>	6 proceduri
	<i>Numărul contestațiilor depuse privind procedurile de achiziție desfășurate de APL</i>	5 contestații depuse
	<i>Numărul de încălcări</i>	Nu au fost încălcări

	<i>constatate/Măsurile întreprinse în vederea înlăturării încălcărilor constatate</i>	constatate
	<i>Numărul sesizărilor depuse de către APL la Agenția Achiziții Publice, Consiliul Concurenței, Centrul Național Anticorupție</i>	Nu au fost sesizări depuse de către Consiliul raional Fălești la Agenția Achiziții Publice, Consiliul Concurenței, Centrul Național Anticorupție
Acțiunea 22. Instruirea specialiștilor în achiziții publice, a membrilor grupului de lucru pe achiziții din cadrul APL	<i>Numărul specialiștilor, membrilor grupului de lucru pe achiziții instruiți</i>	Au participat 99 membri ai grupurilor de lucru ale autorităților contractante din raionul Fălești
	<i>Numărul instruirilor de care a beneficiat fiecare specialist în achiziții publice și membru al grupului de lucru</i>	2 instruirii

Acțiunile 17 – 22 din Prioritatea 3. *Asigurarea transparenței și prevenirea corupției în procesul de planificare, desfășurare și monitorizare a achizițiilor publice* înregistrează progres și reprezintă cea mai înaltă rată de atingere a indicatorilor. Pagina web a CR Fălești are o secțiune separată pentru *Achiziții publice*, care este actualizată mereu și conține rubrici destinate: 1) anunțurilor, 2) contractelor atribuite, 3) planului de achiziții și 4) monitorizare contracte. Numărul achizițiilor publice publicate în Buletinul Achizițiilor Publice corespunde cu numărul achizițiilor publice publicate pe pagina web al Agenției Achiziții Publice.

Instruirea specialiștilor în achiziții publice, a membrilor grupului de lucru pe achiziții din cadrul APL, este acțiune în progres. Acest rezultat se datorează și eforturilor de organizare a instruirilor, în bază permanentă, în domeniul achizițiilor publice pe toate etapele ale acestora de către Agenția Achiziții Publici, cu deplasarea către entitate.

Acțiunea (21) de prevenire a concurenței neloiale în achizițiile publice are indicatori doar cantitativi și progresul acestei acțiuni este dificil de constatat. Astfel, *acțiunea este în desfășurare* și indicatorii cantitativi pe numărul de sesizări depuse către Agenția Achiziții Publice, Consiliul Concurenței și Centrul Național Anticorupție sunt la zero.

Prioritatea 4. Sporirea calității serviciilor publice printr-un management eficient al resurselor umane.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
26	Instituirea unui mecanism de evidență a reclamațiilor cetățenilor privind calitatea serviciilor publice prestate	<p><i>Boxă pentru reclamații instalată în cadrul APL;</i></p> <p><i>Rubrică pentru reclamații disponibilă pe pagina web a APL;</i></p> <p><i>Numărul cetățenilor nemulțumiți de calitatea serviciilor publice prestate;</i></p> <p><i>Numărul problemelor depistate;</i></p> <p><i>Raport privind evoluția calității serviciilor publice în viziunea cetățenilor/beneficiarilor elaborat și publicat;</i></p>	Acțiune în desfășurare	Acțiune nerealizată

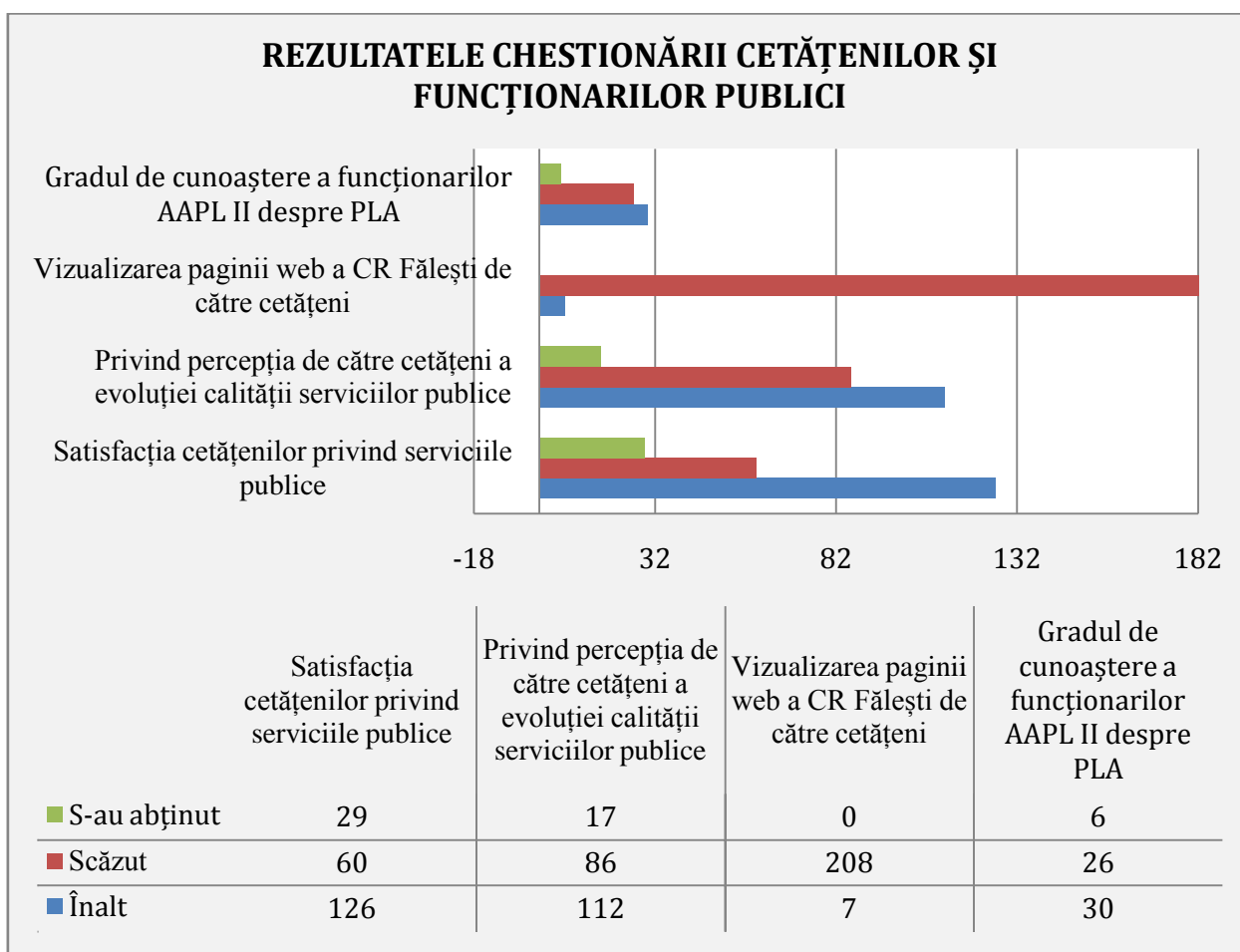
Pagina web a Consiliului raional și a Primăriei Fălești nu au o rubrică destinată reclamațiilor online. Prin urmare, un mecanism de evidență a reclamațiilor cetățenilor privind calitatea serviciilor publice prestate nu există. Drept rezultat, *Raportul privind evoluția calității serviciilor publice în viziunea cetățenilor/beneficiarilor (serviciilor publice)* nu a fost elaborat. Boxa pentru reclamații nu a fost identificată în cadrul APL Fălești și nici în clădirea Consiliului Raional Fălești.

Cu toate acestea, pe pagina web a Primăriei Fălești este publicat rezultatul sondajului sociologic efectuat în 2018 cu privire la măsurarea gradului de satisfacție a locuitorilor or. Fălești de serviciile publice din sectoarele de aprovizionare cu apă și canalizare.

În scopul identificării percepției populației a eforturilor depuse de către Consiliul raional Fălești în asigurarea transparenței activității și implementării Planului raional anticorupție pentru anii 2018 -2020, CJU a realizat (septembrie 2019 – ianuarie 2020): 1) chestionarea selectivă a funcționarilor publici din cadrul AAPL de nivel I și II din Fălești pe subiectul cunoașterii despre Plan și despre conținutul acestuia (62 de funcționari), 2) chestionarea aleatorie a cetățenilor care au accesat serviciile publice prestate de către AAPL privind gradul de satisfacție a acestor servicii și gradul de evoluție a calității serviciilor prestate (215 de cetățeni chestionați) și 3) chestionarea aleatorie a cetățenilor din raionul Fălești (10

localități care au Primărie) pe subiectul accesării serviciilor publice prestate de către AAPL de nivel II, corupției și satisfacția privind serviciile publice prestate de entități (97 de cetățeni).

În rezultatul chestionării aleatorii a cetățenilor din orașul Fălești, privind satisfacția de serviciile publice oferite de AAPL Fălești (Chestionar anonim pentru cetățenii din raionul Fălești, întrebarea nr.5), cetățenii s-au arătat, în general, satisfăcuți de serviciile publice prestate, cu un grad de satisfacție „înalt/da” din partea a 126 de cetățeni/58.6% (din numărul total de 215 de persoane chestionate care au avut tangență cu AAPL de ambele nivele). Calificativul „scăzut/nu”, au acordat 60/27,91% de cetățeni și 29/13,49% de cetățeni au preferat să se abțină de la răspuns. Ba chiar, o persoană a spus că este ”foarte mulțumită” de serviciile și de lucrul Consiliului raional, fără a indica ocupați și locul de muncă și nici situațiile în care a interacționat cu entitatea.

În privința evoluției calității serviciilor publice (aceleași chestionar, întrebarea nr. 10), cetățenii consideră o evoluție medie, dar care înregistrează progres în 2019, fără a fi acordate argumente în suportul afirmațiilor. 52% consideră că evoluția calității serviciilor este în creștere, 40% s-au abținut și 8% consideră că evoluția calității serviciilor publice prestate de către AAPL de nivel II este scăzută.

86,05% (185 de persoane) dintre cei chestionați au răspuns că nu vizitează pagina web a Consiliului raional Fălești și nu o folosesc drept sursă de informare privind activitatea Consiliului și, nici măcar, ca sursă de informare despre locurile de muncă vacante în cadrul AAPL din raion. Categoria de vârstă a celor chestionați fiind diversă: tineri (20%), vârstă medie între 40 – 60 ani (51%), persoane cu vârsta 60+ (29%). 99,9% dintre cei chestionați nu cunosc despre existența Planului.

Rezultatele chestionării au mai arătat că gradul de cunoaștere despre existența PLA și despre conținutul acestuia de către funcționarii AAPL de nivel II este unul mediu, dat fiind faptul că, mai mult de 42 de procente dintre cei chestionați au decis să se abțină de la orice comentarii legate de subiectul Planului raional anticorupție. Totuși, au răspuns cu fermitate că cunosc despre PLA și au mai citat din conținutul acestuia 48% dintre cei chestionați și doar 10% au răspuns că nu au auzit despre PLA (aceștia fiind noi în exercitarea funcțiilor).

Chestionarea locuitorilor rurali este o misiune deloc ușoară, care necesită efort și dibăcie verbală în motivarea omului de a asculta și mai apoi de a răspunde la întrebări. Cu toate acestea, grupul țintă din fiecare localitate rurală dintre cele 10 vizitate, au fost câte 9-10 persoane, cu un total de 97 de locuitori rurali (cu o medie de locuitori de 1600 de oameni, conform datelor statistice oficiale din anul 2014 pentru o localitate). Rezultatele chestionării arată că 82% dintre cei chestionați din rândurile locuitorilor rurali nu au interacționat direct cu AAPL de nivel II din raion și 97% dintre aceștia nu cunosc despre pagina web a Consiliului raional Fălești, dar cunosc și vizitează pagina de Facebook a primăriei/localității. Nici un locuitor rural, dintre cei chestionați, nu a afirmat, cu certitudine, că ar cunoaște despre Planul Local anticorupție și că ar avea posibilitatea să raporteze despre acțiunile pretins ilegale din partea funcționarilor publici. Dar, majoritatea (81%) dintre cei chestionați, au afirmat că cunosc despre CNA și despre posibilitatea de a depune plângere la această instituție de control.

În mare parte, (70%) locuitorii rurali sunt satisfăcuți de serviciile prestate de administrația publică locală din sate.

Prioritatea 5. Îmbunătățirea comunicării cu cetățenii și transparenței activității APL-urilor, care are incluse 5 acțiuni, dintre care:

- ✓ 2 acțiuni realizate (nr. 27 și 30).

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare

27	Îmbunătățirea funcționării paginii web prin plasarea informațiilor exacte, complete și în timp util	<i>Pagină web elaborată, funcțională și actualizată permanent cu informații</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată
28	Organizarea și publicarea informațiilor privind ședințele/consultările publice pentru proiecte de decizie	<i>Numărul anunțurilor privind ședințele/consultările publice ce urmează a fi organizate;</i> <i>Numărul consultărilor publice organizate;</i> <i>Numărul participanților la consultările publice;</i> <i>Numărul recomandărilor primite din partea participanților la proiectele de decizii;</i> <i>Numărul recomandărilor acceptate</i> <i>Sinteza recomandărilor la fiecare proiecte de decizie consultat publicată pe pagina web a APL</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune parțial realizată

Acțiunea 27 este calificată drept *acțiune realizată* și este acțiune în proces de desfășurare pe seama indicatorului „funcționalitatea paginii web”. Pagina web a CR Fălești (www.cr-falesti.md) este activă și funcțională. Pagina web a CR Fălești dispune de compartimentele legate de prioritățile din Plan:

- Privind transparența decizională;
- Privind achizițiile publice;
- Privind anunțurile de posturi vacante;
- Privind consultările publice și deciziile entităților;
- Rubrica „STOP Corupției”, unde se află Planul raional anticorupție pentru anii 2018 – 2020 și Raportul progreselor și deficiențelor înregistrate în implementarea Planului (pentru anul 2018).

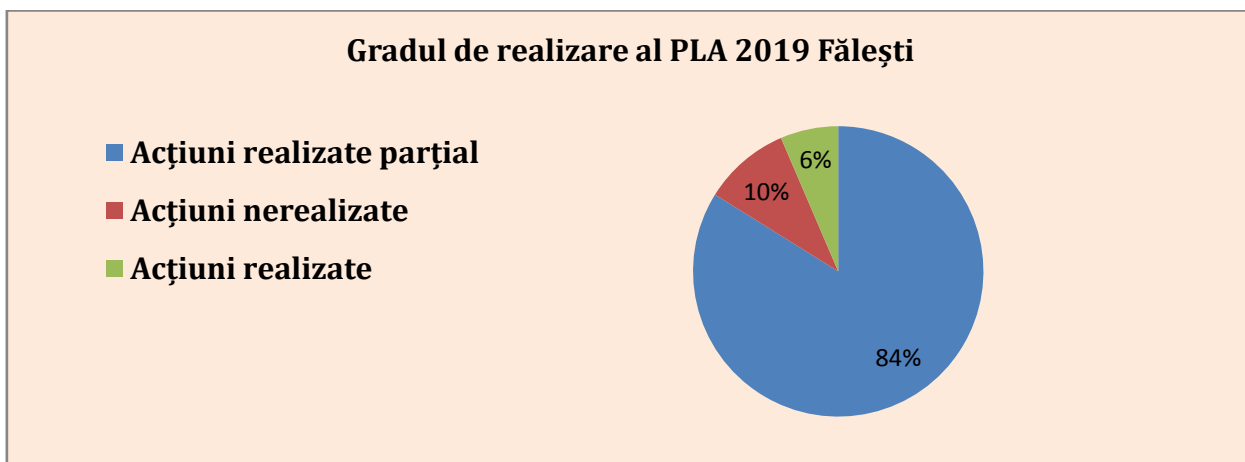
Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
30	Asigurarea respectării transparenței în procesul decizional	<i>Rapoartele anuale privind transparența în procesul decizional publicate pe paginile web ale entității.</i> <i>Stabilirea unor indicatori calitativi privind transparența în procesul decizional.</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată

Pagina web a CR Fălești se actualizează periodic, astfel, fiind posibilă urmărirea activității AAPL de nivel II. Pe pagina web este publicat *Raportul privind transparența în procesul decizional*, sub formă de tabel, cu indicatori cantitativi.

Nr. crt.	Acțiunea	Indicatorii de progres	Calificativi	
			Termenul de realizare	Gradul de realizare
31	Plasarea informației privind ajutorul social plasat pe pagina web a autorității, panouri informative, mass-media locală și regională	<i>Numărul informațiilor privind ajutorul social plasat pe pagina web a autorității, panouri informative, mass-media locală și regională</i>	Acțiune în desfășurare	Acțiune realizată parțial

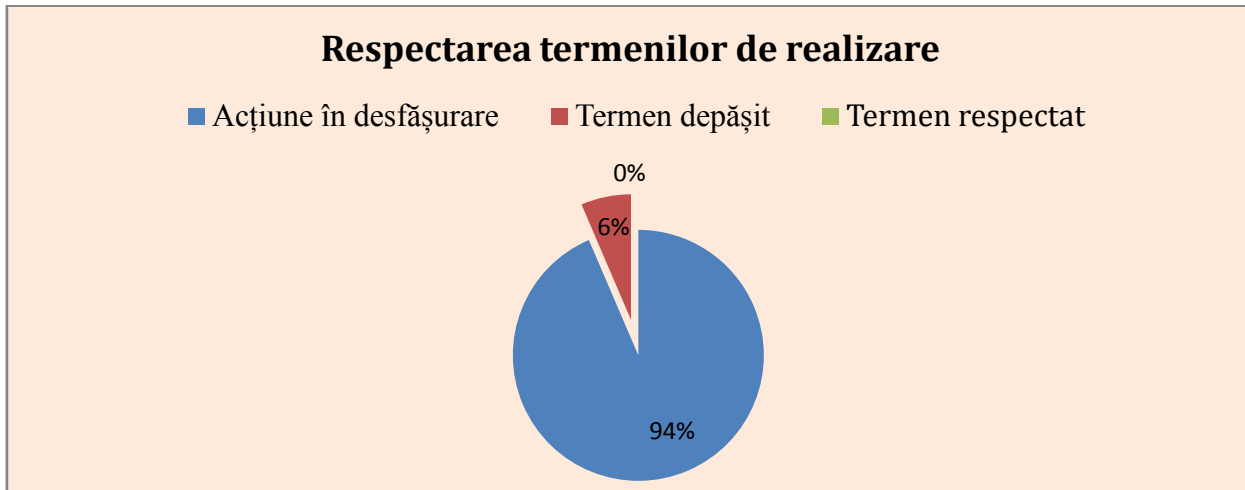
Acțiunea 31 este o acțiune realizată parțial și în proces de desfășurare. Informațiile despre ajutoarele sociale, protecția socială și asistența socială sunt disponibile pe pagina web a Direcției Asistență Socială, Protecție a Familiei și Copilului din raionul Fălești - <http://daspfc-falesti.org/>.

Diagrama 1. Gradul de realizare a acțiunilor Planului raional anticorupție pentru anii 2018 - 2020, perioada anului 2019

- ✓ *Acțiuni realizate parțial – 26 de acțiuni;*
- ✓ *Acțiuni nerealizate – 3 acțiuni;*
- ✓ *Acțiuni realizate – 2 acțiuni.*

Diagrama 2. Respectarea termenilor de realizare a acțiunilor PLA Fălești, anul 2019

- ✓ *Termen de implementare respectat – 0 acțiuni;*
- ✓ *Acțiuni în desfășurare – 29 de acțiuni;*
- ✓ *Termen depășit – 2 acțiuni.*

CONSTATĂRI ȘI CONCLUZII GENERALE

- ✓ În perioada procesului de monitorizare a Planului raional anticorupție pentru anii 2019 -2020, anul de monitorizare 2019, începând cu luna septembrie a anului 2019, s-a constatat un grad ridicat de receptivitate a CR Fălești în accesul la informații de interes public solicitate de către reprezentanții CJU și deschiderea față de vizitele de monitorizare realizate de către reprezentanții CJU;
- ✓ Pagina web a entității este activă și ușor de utilizat, cu rubrici clare care, în mare măsură corespund și priorităților din Plan. Pe pagina web a CR Fălești sunt organizate rubrici separate pentru: achiziții publice, cu subrubrici organizate cu informații despre anunțuri, contracte, plan achiziții și raport de îndeplinire a planului de achiziții anuale; transparența decizională, cu secțiuni separate destinate proiectelor de decizii, deciziilor adoptate, raport anual privind transparența decizională.
- ✓ Pagina web a CR Fălești are incluse o mare parte dintre indicatorii de progres din Planul raional anticorupție, ceea ce contribuie la transparența decizională. Cu toate acestea, pagina web nu are rubrică destinată Registrelor de evidență (de declarații, de evidență a cadourilor ș.a), care sunt o parte importantă în asigurarea climatului de integritate în cadrul entităților publice.
- ✓ Este salutabilă inițiativa CR Fălești de a atribui subiectului anticorupție o rubrică separată pe pagina web a Consiliului raional. Un ecuson cu inscripția „STOP Corupției” este vădit vizibil pe pagina web a CR Fălești, care la accesare are inclus Planul raional anticorupție pentru anii 2018 – 2020 și Raportul privind implementarea de către CR Fălești a Planului de acțiuni a SNIA pentru anul 2018. La moment, la data prezentării Raportului de monitorizare (februarie 2020), Raportul privind implementarea de către CR Fălești a Planului raional anticorupție pentru anul 2019 nu este încărcat și publicul larg nu are acces la acest document.
- ✓ Publicul larg este restricționat și în acces online. Pagina web a entității nu conține o rubrică pentru reclamații, prin intermediul căreia cetățenii ar putea raporta satisfacția privind serviciile publice prestate, sau oarecare alte probleme legate de integritate și corupție.
- ✓ În perioada de monitorizare s-a constatat că CR Fălești a setat perioada de raportare a progreselor realizate în implementarea Planului raional anticorupție de 1 an și elaborează Raportul anual privind implementarea de către CR Fălești a Planului de acțiuni SNIA. Această situație este una mai favorabilă, considerăm noi, decât elaborarea și a raportului trimestrial/semestrial, ceea ce nu creează încărcătură suplimentară pentru responsabilul/lii de colectarea, compilarea și raportarea progreselor, în contextul în care situația de insuficiență de cadre este prezentă în fiecare AAPL din țară.
- ✓ În plan conceptual, documentul Planului raional anticorupție la nivel de raion Fălești pentru anii 2018 – 2020 nu trezește confuzii la capitolul *responsabil de realizare* și *surse de verificare*. Responsabili de verificare pentru fiecare acțiune din Plan sunt indicați conducătorii entităților publice, șefii și președinții diverselor comisii specializate și subdiviziunile concrete care vor realiza acțiunea. De asemenea, sursele de verificare sunt complexe și clare, ceea ce facilitează activitatea

funcționarilor publici responsabili de monitorizarea implementării Planului raional anticorupție.

- ✓ La capitolul *indicatori de progres* din Planul raional anticorupție al CR Fălești, care în mare parte sunt preluați din modelul Planului local anticorupție, sunt stabiliți, preponderent, indicatori cantitativi și la unele acțiuni indicatori multipli, complecși și combinați, ceea ce face dificilă urmărirea gradului de progres, în primul rând, pentru entitatea publică, dar și pentru Centrul Național Anticorupție. Or progres ar constitui lipsa unor pretinse acte ilegale, avertizări de corupție ș.a, ci nu un număr oarecare, care prin sine, constituie progres conform Planului. Iar în situația în care, nu există un registru de evidență și sunt raportate cifre *zero* (de ex. de sesizări sau avertizări de integritate), concluzia ar fi că acțiunea este realizată prin faptul că nu sunt încălcări raportate sau asigurarea unui climat de integritate este în progres, doar în cazul în care, sunt cât mai multe sesizări pe cazuri de conflicte, de incompatibilitate ș.a. În concluzie, este necesară revizuirea metodologiei de atribuire a calificativelor de progres, pentru a evita transformarea Rapoartelor de progres a implementării Planurilor locale (raionale) anticorupție într-o formalitate și într-o combinație de doar date statistice, care de fapt, nu reprezintă impactul scontat al acțiunilor.
- ✓ Multitudinea de indicatori și complexitatea acestora (ex. emiterea și adoptarea unui act/document, instituirea unei comisii și asigurarea funcționalității acesteia, niște indicatori cantitativi de progres care trebuie să fie introduși în bază permanentă în un oarecare registru de evidență), face confuză atribuirea unui calificativ „acțiune realizată”, „parțial realizată” sau „nerealizată”, conform metodologiei și instrucțiunilor de evaluare a progresului de realizare a acțiunilor. În rezultat, metodologia de atribuire a calificativilor de realizare a acțiunilor, nu arată în toate cazurile progresul real, sau situația este distorsionată în cazul cifrelor prezentate, care pot fi eronate.
- ✓ Planul local anticorupție la nivelul raionului Fălești conține 31 de acțiuni, în timp ce, Raportul anual (2019) privind implementarea de către CR Fălești a Planului local anticorupție 2018 – 2020, conține doar 14 din cele 31 de acțiuni, care nu sunt structurate pe priorități, ceea ce face dificilă urmărirea progreselor în conformitate cu rezultatele scontate prevăzute de fiecare Prioritate din Plan. De menționat, că Raportul privind implementarea Planului raional anticorupție pentru anul 2018, are o structură diferită, fiind prezentați indicatorii de progres în formatul Planului, cu păstrarea consecutivității priorităților, acțiunilor și indicatorilor.
- ✓ Rezultatele monitorizării implementării acțiunilor prevăzute în Planul raional anticorupție la nivelul raionului Fălești, efectuate în baza metodologiei prestabilite CNA și informațiilor din Raportul privind implementarea de către Consiliul raional Fălești a Planului de acțiuni a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anul 2019 arată că 2 acțiuni sunt realizate (6%), 26 acțiuni sunt parțial realizate (84%) și 3 acțiuni nu sunt realizate (10%).
- ✓ Cu referire la monitorizarea respectării termenilor de implementare a acțiunilor prevăzute în Planul raional anticorupție al raionului Fălești, efectuate în baza metodologiei prestabilite CNA și informațiilor din Raportul privind implementarea

de către Consiliul raional Fălești a Planului de acțiuni a Strategiei Naționale de Integritate și Anticorupție pentru anul 2019, se constată că majoritatea acțiunilor sunt în desfășurare (93,5%), acestea fiind 29 de acțiuni din Plan și 2 acțiuni sunt cu termenul de implementare depăși (6,5%).

- ✓ Planul raional anticorupție are prevăzut elaborarea a 8 registre de evidență pentru AAPL ale raionului Fălești. Multitudinea registrelor pentru autoritățile administrației publice locale de nivel II creează dificultăți pentru funcționari în gestionarea acestora, cât și pentru subiecții declarării, în special pentru cei cu mandat nou. Consiliul raional Fălești are elaborate 6 din cele 8 registre, 2 (două) fiind în curs de elaborare.
- ✓ Planul local anticorupție pentru anii 2018 – 2020 la nivel de raion Fălești este la al 2 (doilea) an de implementare și se află publicat pe pagina web a Consiliului raional Fălești (<http://www.cr-falesti.md/index.php/plan-anticorupt>) deja al 2-lea an consecutiv. Cu toate acestea, locuitorii orașului Fălești și a raionului Fălești, au cunoștințe scăzute despre existența și prevederile acestui plan. Ba chiar, și nu toți dintre funcționarii publici cunosc despre Plan și conținutul acestui document.
- ✓ Indicatorii cantitativi sunt cei mai „periculoși”, pe motiv că, de multe ori nu corespund cu datele supuse verificării din diverse surse de verificare. Cauza ar putea fi lipsa de informații concrete din partea furnizorilor (secțiilor, subdiviziunilor) sau fluxul de specialiști și insuficiența de cadre calificate care ar colecta și ar compila informația din toate sursele., care de cele mai dese ori, depun efort suplimentar pentru colectarea, furnizarea, compilarea și raportarea informațiilor.
- ✓ Rapoartele anuale de progres în formatul actual nu sunt reprezentative pentru Centrul Național Anticorupție, fiind o compilare de date statistice, care nu arată progresul/regresul, evoluția, realizările în asigurarea unui climat de integritate în cadrul unității administrativ teritoriale și impactul major asupra creșterii calității serviciilor publice prestate pentru cetățeni.

RECOMANDĂRI GENERALE

- Ar fi oportun ca pagina web a entității să devină mai populară, mai complexă, mai ușor de utilizat și actualizată cu informațiile privind indicatorii realizați. Ca recomandare, se propune de a fi organizată o secțiune separată pentru registrele deținute de către AAPL și înregistrările din acestea pentru a fi accesibile publicului larg.
- O secțiune separată pe pagina web a Consiliului raional Fălești trebuie să fie destinată cetățenilor și posibilității acestora de a contacta AAPL online. O rubrică de tipul „*Depune plângere AICI*”, sau „*Părerea ta contează. Raportează*”.
- Organizarea sesiunilor de informare a noilor consilieri raionali despre Planul local anticorupție pentru anii 2018 - 2020 și despre progresele înregistrate la etapa de informare, pentru a putea fi diseminată informația și cetățenilor în cadrul consultărilor individuale în orele de primire.

- Se recomandă ca Rapoartele de progres transmise către CNA și accesibile publicului larg fie mai complexe. Ar fi de dorit, ca acestea să nu fie doar o compilare de date statistice, dar să fie înserată o secțiune separată pentru evaluarea impactului, progresului prin indicare de argumente și comentarii. De asemenea, funcționarul public să aibă posibilitatea de a indica dificultățile, deficiențele și soluțiile de depășire ale acestora cu titlu de recomandare.
- La fel, Raportul privind implementarea Planului raional anticorupție (2019) trebuie revăzut structural și informațiile organizate conform priorităților, acțiunilor și indicatorilor exact ca și în Planul raional anticorupție aprobat de către CR Fălești, cu păstrarea numărului de ordine a acțiunilor. Restructurarea raportului, cu păstrarea formatului din Plan, va facilita urmărirea progresului implementării Planului pentru Administrația Consiliului Raional Fălești, care va cunoaște situația per ansamblu a gradului de atingere a rezultatelor.
- Înțelegem că recomandările cu privire la modificarea conținutului Rapoartelor va aduce sarcini suplimentare responsabililor de colectare, compilare și raportare și de aceea propunem crearea unei unități de funcție specifice de tipul „monitor”, „coordonator” sau „manager” al implementării, monitorizării și raportării progreselor Planului (funcție care ar corespunde nomenclatorului de funcții). Această persoană ar avea responsabilitatea în exclusivitate legate de implementarea Planului, inclusiv și plasarea informației relevante pe pagina web a Consiliului raional, comunicarea cu subiecții ai declarării, colectarea informațiilor de progres, dar și analiza progresului și impactului. Funcționarul ar fi instruit periodic de către CNA și coordonat în activitatea sa.
- Se impune necesitatea de reformulare și modificare a conceptului Planurilor locale anticorupție pe structură, separare pe categorii de indicatori și modalitatea de evaluare a progresului, cu posibilitatea de atribuire de calificative pentru fiecare indicator individual, în cazul multitudinii de indicatori (de ex. indicatori cantitativi + elaborarea și aprobarea unui act/document/registru + instituirea și funcționarea unei comisii). Restructurarea Planului va permite urmărirea progresului real per indicator și va face situația mai clară a gradului de realizare și atingere a indicatorilor. Propunerea ține mai mult de partea legislativă și de organul competent de control, decât este orientat direct către AAPL de nivel I.
- Asigurarea climatului de integritate și anticorupție este un deziderat al statului și ar fi oportun de a introduce responsabilități în materie de integritate și pentru AAPL de nivel I din raioane, pe modelul celor impuse AAPL de nivel II.

ANEXE

Anexa 1. Chestionar anonim pentru cetățeni care au interacționat cu AAPL din raion

I. Observări pentru monitor

Genul:

- Feminin
- Masculin

- Vârsta Sub 25 ani
- 25 - 40 ani
- Peste 40 ani

Locul chestionării

- La ieșirea din APL
- În stradă

II. Pentru cetățeni

1. Care este ocupația Dvs. actuală?

- Persoană ocupată (angajat, patron, lucrător pe cont propriu, etc.)
- Șomer
- Persoană inactivă (casnică, întreținută de alte persoane sau de stat, etc.)
- Alta (specificați).....
- Mă abțin

2. Ați beneficiat de serviciile administrației publice locale din localitatea Dvs.?

- Da
- Nu

3. Sunteți satisfăcut/ă de serviciile oferite de administrația publică locală?

- Da
- Nu
- Mă abțin

4. V-ați adresat cu o reclamație (plângere, petiție) privind calitatea serviciilor publice prestate de administrația publică locală (APL)?

- Da
- Nu (treci la întrebarea nr. 8)

5. Ce modalitate ați utilizat la depunerea reclamației Dvs.?

- Rubrica pentru reclamații disponibilă pe pagina web a administrației publice locale
- Boxa pentru reclamații instalată în cadrul administrației publice locale
- Alta (specificați).....

6. Ați solicitat pe parcursul anului 2019 informații de interes public de la administrația publică locală?

- Da
 - Nu
- Dacă ați răspuns afirmativ, menționați de câte ori?

7. Vi s-a oferit informația solicitată?

- Da
- Nu

8. Cum evaluați nivelul calității serviciilor oferite de administrația publică locală?

- Foarte ridicat 10

- Ridicat 8-9
- Mediu 6-8
- Scăzut 2-4

9. Când intrați în contact cu administrația publică locală, este mai ușor de a ocoli căile oficiale și de a soluționa problemele prin „căi neoficiale”?

- Întotdeauna
- Câte o dată
- Nici o dată

10. După părerea Dvs., „căile neoficiale” de soluționare a problemelor cu funcționarii publici cel mai frecvent iau forma de:

- Contacte
- Cadouri
- Bani
- Presiuni din partea conducerii de vârf
- Altele (menționați)

11. Cunoașteți despre Planul Local Anticorupție?

- Da
- Nu

12. Cunoașteți despre consultările publice/ ședințe publice?

- Da
- Nu

13. Ați beneficiat, cel puțin o dată, de o consultație publică privind o anumită problemă?

- Da
- Nu

14. Cunoașteți unde să apelați în cazul în care vă confrunțați cu un caz de corupție?

- Da
- Nu

15. Cunoașteți despre existența liniei telefonice de încredere ce funcționează în cadrul APL?

- Da
- Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, menționați de unde ați aflat sau cine v-a informat

.....

16. Ați apelat cel puțin o dată la această linie telefonică?

- Da
- Nu

17. Vi s-a cerut vreodată mită pentru soluționarea problemei cu care v-ați adresat către administrația publică locală?

- Da
- Nu

18. Ați propus mită sau cadouri pentru a soluționa problema Dvs.?

- Da
- Nu

19. Care este valoarea aproximativă a sumelor date ca mită în ultimele 12 luni:

- până la 500 lei

- de la 500 lei până la 1500 lei
- de la 1500 lei până la 5000 lei
- de la 5000 lei până la 10 000 mii lei
- nu am dat mită

20. După părerea Dvs., nivelul corupției în cadrul administrației publice locale din localitatea Dvs. este:

- Foarte ridicat
- Ridicat
- Mediu
- Scăzut
- Lipsește
- Nu cunosc

21. Cum credeți, în comparație cu anii anteriori, în ultimul an (2018), în administrația publică locală, nivelul corupției:

- A crescut
- A scăzut

- A rămas la fel
- Nu cunosc

22. Unde credeți că există cel mai mare nivel de corupție:

- Aleși locali
- În rândul celor cu funcție de conducere
- În rândul celor cu funcție de execuție
- În toate cele trei categorii menționate mai sus
- Nu cunosc

23. Urmăriți anunțurile plasate pe pagina web a administrației publice locale?

- Da
- Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, specificați tematica informației cunoscute

Data completării chestionarului „_____” _____20__

VĂ MULȚUMIM!

Anexa 2. Chestionar anonim pentru funcționarii publici din cadrul APL din raion

1. Genul:

- Feminin
- Masculin

2. Care este vârsta Dvs.?

- Sub 25 ani
- 25 - 40 ani
- Peste 40 ani

3. Cunoașteți despre existența Planului local anticorupție al unității administrativ-teritoriale pentru anii 2018-2020?

- Da
- Nu

4. Cât de bine cunoașteți conținutul acestui Plan local anticorupție?

- Foarte bine
- Bine
- Mediu
- Scăzut
- Foarte scăzut

5. În calitatea Dvs. de funcționar public, v-ați confruntat cu vre-un caz de incompatibilitate și restricție pe parcursul anului 2019?

- Da
- Nu

6. Ați depus declarația de avere și interes personal?

- Da
- Nu

7. Ați fost implicat într-un conflict de interes?

- Da
- Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, menționați dacă a fost sau nu soluționat.....

8. Ați primit bani sau cadouri în ultimele 12 luni (flori, bomboane, pixuri, carnete, etc.)?

- Da
- Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, menționați dacă au fost sau nu declarate în Registrul cadourilor?

.....

9. Vi s-au propus bani sau cadouri în vederea soluționării unei probleme?

- Da
- Nu (trece la întrebarea nr. 11)

10. Care este valoarea aproximativă a sumelor sau cadourilor primite în ultimele 12 luni:

- până la 500 lei
- de la 500 lei până la 1500 lei
- de la 1500 lei până la 5000 lei
- de la 5000 lei până la 10 000 mii lei

11. Ați fost influențat/ă - forțat/ă să luați careva decizii?

- Da

Nu

12. Cunoașteți dacă pe parcursul anului 2019 a avut loc vre-un caz de corupție în cadrul entității unde activați?

- Da
 Nu

13. Cunoașteți dacă a fost aplicată vre-o sancțiune disciplinară unui agent public pe cazuri de integritate?

- Da
 Nu

14. Cunoașteți dacă în decursul anului 2019 au parvenit solicitări de acces la informații de interes public?

- Da
 Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, indicați câte.....

15. Au fost înregistrate cazuri de refuz de acces la informații de interes public?

- Da
 Nu
 Nu cunosc

16. Ați participat la instruirile organizate în cadrul entității pe parcursul anului 2019?

- Da
 Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, specificați tipurile de instruire de care ați beneficiat:

- Instruire cu privire la normele de etică și deontologie
 Instruire în domeniul administrării și gestionării patrimoniului public
 Instruire cu privire la regulile de evitare a conflictelor de interese
 Instruirea specialiștilor în achiziții publice
 Instruire privind regulile de combatere a concurenței neloiale în procesul de achiziție publică

17. La câte cursuri de instruire ați participat?

- 1 - 2 instruirii
 3 - 4 instruirii
 Peste 4 instruirii

18. Cum vă evaluați Dvs. gradul de cunoaștere a normelor de conduită (codului deontologic) specifice funcției Dvs.?

- Foarte ridicat
 Ridicat
 Mediu
 Scăzut
 Foarte scăzut

19. Cunoașteți dacă au fost înregistrate cazuri de încălcare din partea funcționarilor publici a normelor de etică și conduită?

- Da
 Nu

20. Cunoașteți despre existența Registrelor deținute în cadrul entității?

- Da
 Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, specificați tipurile de Registre despre care cunoașteți:

- Registrul declarării averii și intereselor personale
- Registrul cadourilor
- Registrul cazurilor de influență necorespunzătoare/avertizărilor de integritate
- Registrul de evidență a avertizărilor despre posibilele ilegalități comise în cadrul autorității publice
- Registrul de înregistrare a petițiilor
- Registrul riscurilor de corupție
- Registrul de corespondență
- Registrul de evidență a cererilor parvenite de la societatea civilă

21. Faceți parte din grupul de lucru pentru achiziții publice al entității?

- Da
- Nu

22. La câte proceduri de achiziții publice ați participat?

- 1 – 2 proceduri
- 2 – 4 proceduri
- Peste 4 proceduri

23. La aceste proceduri de achiziții publice au fost incluși și reprezentanții societății civile în componența grupului de lucru pentru achiziții?

- Da
- Nu

Dacă ați răspuns afirmativ, menționați numărul de persoane

24. În scopul evitării conflictelor de interese, câte declarații de confidențialitate și imparțialitate ați semnat?

- 1-2 declarații
- 2-4 declarații
- Peste 4 declarații

25. Ați fost angajat în cadrul administrației publice locale pe parcursul anului 2019?

- Da
- Nu

26. Cunoașteți cazuri de „cumătrism”, „nănășism” la angajare în cadrul APL?

- Da
- Nu

27. Ați fost supus evaluării sub aspectul performanțelor profesionale în calitatea Dvs. de funcționar public?

- Da
- Nu

28. Cunoașteți cazuri în care cetățenii au rămas nemulțumiți de calitatea serviciilor publice de care au beneficiat?

- Da
- Nu

29. Contribuiți la îmbunătățirea funcționării paginii web a entității prin plasarea informațiilor exacte, complete și în timp util?

- Da
- Nu

30. Cum vă evaluați Dvs. gradul de cunoaștere a informațiilor plasate pe pagina web a entității și a tematicii acestora?

- Foarte ridicat
- Ridicat
- Mediu
- Scăzut
- Foarte scăzut

31. La câte consultări publice pentru proiecte de decizii ați participat?

- 1-2 consultări
- 2-4 consultări
- Peste 4 consultări

32. Faceți parte din grupul de lucru permanent sau ad-hoc care participă la elaborarea proiectelor de decizie?

- Da
- Nu

33. La câte întruniri/ședințe ale grupului de lucru ați participat?

- 1-2 consultări
- 2-4 consultări
- Peste 4 consultări

34. Cum evaluați Dvs. transparența în procesul decizional al entității?

- Foarte ridicat
- Ridicat
- Mediu
- Scăzut
- Foarte scăzut
- Nu pot aprecia

Data completării chestionarului „_____” _____20__

VĂ MULȚUMIM!